

സമുദയ

1. കലാവിദ്യകൾ *

(ശ്രീവർണ്ണനത്തു എൻ. കൃഷ്ണപിള്ള എം. എ., എൽ. ടി.)

മനുഷ്യന്റെ പ്രവൃത്തിസമുദയത്തെ പൂർവ്വഭാരതീയർ അറുപത്തിനാലു കലകളായി ഭാഗിച്ചിരിക്കുന്നു. പൊൻപണി, മൃഗലിടൽ, മൃതുകളി, മോഷണം ഇവയും അവയിൽ പെട്ടതാണ്. അപ്പോൾ 'കല' എന്നതിന്, 'കല സംഖ്യാനേ' (കണക്കാക്കൽ) എന്ന വ്യുത്പത്തിയോ ജിക്കുന്നതായിത്തോന്നുന്നു. 'കല' എന്നതിന് അനേകം അർത്ഥമുണ്ട്. 'കലാ സ്വാഭാശാസ്ത്രം'—'കലാ ശില്പേ കാല ലഭേദേപി' എന്ന് അമരം നാനാർത്ഥ വർഗ്ഗത്തിൽ കലാവിദ്യ (ഗീതഗുണവാദ്യം)കളുടേയും കാലവിശേഷത്തിന്റെയും പേർ എന്നു സമാഹരിക്കുന്നു. നാം ഇവിടെ 'കലാ ശില്പേ' എന്ന അംശം പിടിച്ചുപോകുന്നു. ശില്പം എന്നത് ശീലസമാധൗ, 'ശില്പം സ്രവേ ക്രിയാദികേ'—വളരെ മനസ്സീഭത്തിച്ചെയ്യേണ്ട ക്രിയാവിശേഷങ്ങളുടെ പേർ-ഗുരുഗീതാദി അറുപത്തിനാലു കലാവിദ്യകളുടെപേർ. ഇങ്ങനെ വ്യുത്പത്തി പ്രകാരം നില്ക്കട്ടെ.

നാം ഇവിടെ നൂറ് കലകളെ മുൻനിർത്തിപ്പറപ്പെടുന്നില്ല. ഇവയിൽ മേന്മയുള്ള കറേ കലകളുണ്ടല്ലോ. സാഹിത്യം മുതലായ കലാവിദ്യകൾ, ആസ്വദമാക്കി വിദ്യാന്മാർ എന്ന് മുതൽക്കു ചർച്ചചെയ്യാൻ തുടങ്ങി എന്നോ ഈ വ്യവസായം എന്ന് അവസാനിക്കുമെന്നോ പറവാൻ മേല. 'തദ്ഗുണൈഃ കണ്ണമാഗത്യ ചാപലായ പ്രചോദിതഃ' എന്ന ന്യായം അനുസരിച്ചു ഞാനും ചിലത് എഴുതുമായി എന്നേയുള്ളൂ.

കലകളെ അല്ലെങ്കിൽ ശില്പവിദ്യയെ ലളിതകലകൾ എന്നും സോപകാരകലകൾ എന്നും രണ്ടായി തിരിക്കുന്നു. സംഗീതം, സാഹിത്യം മുതലായവയെ ലളിതത്തിനും വാസ്തുവിദ്യാദിയെ മരേതിനും ഉദാഹരണമാക്കാം.

കല എങ്ങനെ ഉത്ഭവിക്കുന്നു?—പ്രകൃതിയെ അനുകരിച്ചുകൊണ്ട് എന്നു പറയാം. ഇവിടെ പ്രകൃതിയെന്നത് വെറും വെളിമേ നാം കാണുന്നതുമാത്രമല്ല; അത് ഉൾക്കൊള്ളുന്ന മഹത്തായ സൃഷ്ടി

ക്ഷമതയും കാർയ്യമാക്കേണ്ടതാണ്. പ്രകൃതിയെ അനുകരിക്കുന്നതു് ഒരു ശരി പകപ്പെടുക്കയല്ല; ഇതു സോപകാരകലകളെപ്പോലെ മിക്കവാറും ശരിതന്നെ. സൃഷ്ടിവിഷയത്തിൽ പ്രകൃതിയ്ക്കും കലാകാരനും ഉദ്ദേശങ്ങൾ ഭിന്നങ്ങളാകുന്നു. പ്രകൃതി കല പഠിപ്പിച്ചു എന്നു മിത്തൻ പറയുന്നതു സോപകാരകലകൾക്കു പറ്റുന്നു. അവ പ്രകൃതിയെ അനുകരിച്ചു ചില അംശങ്ങൾക്കു പുറണം നൽകുന്നു.

കലാപരമായി ഭാരതീയരേപ്പോലെ തന്നെ യവനന്മാരും, വിശിഷ്ടപ്ലേററോ, അരിസ്റ്റോട്ടൽ, എന്നീ പണ്ഡിത പ്രകാശങ്ങൾ, വളരെച്ചിന്തിച്ചിട്ടുണ്ട്. അവർവഴി ചില പുതിയ ജ്ഞാനം നമുക്കു കിട്ടിയിട്ടുണ്ടല്ലോ. ഈലോകം ഒരു അനവദ്യാദർശവസ്തുവിന്റെ ഒരു സമത്വാനുകരണം എന്നത്രെ പ്ലേററോ കണ്ടതു്. കല ഈ ലോകവസ്തുക്കളുടെ ഒരു അനുകരണം എന്നു വന്നാൽ കലാകർമ്മം പ്രപഞ്ചവിധാനത്തിൽ നിന്നു് ഒരു പടി താണു പോകുന്നു. ആകയാൽ ഈ മൊഴി അചാര്യവാകുന്നു. പ്രത്യക്ഷത്തിന്നു വിഷയമല്ലാത്ത വസ്തുപദങ്ങൾ ചേർത്തു് കലാകാരൻ സൃഷ്ടികർമ്മം ആചരിക്കുന്നു. ഒരുവസ്തു ഇന്നവസ്ഥയിരിക്കണമെന്നു് അതിനൊരു പുതിയ സത്ത മനസ്സിൽ ഉന്നിക്കാണ്ടുള്ള ഒരു സംവിധാനമാണു കല ചെയ്യുന്നതു്. വസ്തുവിന്റെ ഈ പുതിയ സത്ത കലാകാരന്റെ ഭാവനാലോകത്തല്ലാതെ മറ്റൊരുകാരും കാണുന്നതല്ല. അവന്റെ അന്തഃകരണത്തിന്നുമാത്രം അതു വിഷയമാകും. ലോകത്തു കാണുന്നതിന്റെ കറവും കറവും അതിന്നുണ്ടാകയില്ല. ഒരു ജാതിയിൽപ്പെട്ട വസ്തുവിന്റെ ഗുണാംശങ്ങളെ

ല്ലാം അതിൽ തികഞ്ഞുകാണും. അതിന്റെ ഒരു പ്രതിഭാസം ഈ ലോകത്തു കാണുന്നില്ല. ചിത്രഗതമായ പുഷ്പവും ആ ജാതി ഇവിടെ കാണുന്നതും തമ്മിൽ താരതമ്യം ചെയ്താൽ ചിത്രപുഷ്പം വളരെ ആകർഷകമായിരിക്കും. ചിത്രപുഷ്പം കലാകാരന്റെ അന്തഃകരണത്തിൽ നിന്നു് ഉദിച്ചതാണ്. അങ്ങനെ സകലകലകളുടേയും ഉത്ഭവസ്ഥാനം നമ്മുടെ അന്തഃകരണമാകുന്നു.

ഇപ്രകാരം സകല കലകൾക്കും കാരണമായ മനുഷ്യനെക്കൂടാത്തുള്ള ഒരു കലാപ്രകടനം ഉത്തമകലയ്ക്കു് ഉദാഹരണമാകുന്നതല്ല. ചക്രവാളം മറ്റു ജീവിരാശി എന്നിവ പശ്ചാത്തലമാക്കിവെക്കുന്നതു സൃഷ്ടിയിൽ നട്ടനായകമായ മനുഷ്യന്റെ പരാജാടിനാണ് എന്നു നാം ഓർക്കണം.

സർവ്വകലകൾക്കും ഇരിപ്പിടം മനുഷ്യന്റെ അന്തഃകരണം എന്നു പറഞ്ഞല്ലോ. എന്നാൽ സകലലോകത്തുണ്ടാകുന്ന ഉദയങ്ങൾക്കു് ഒരു ആസ്പദം ബാഹ്യലോകം നൽകുന്നതാകുന്നു; എങ്കിലും അവ രണ്ടും ഭിന്നിച്ചിരിയ്ക്കയും ചെയ്യുന്നു. വെറും കാർയ്യകാരണങ്ങൾ ആരായുന്ന ശുഷ്കബുദ്ധിക്ക് ഇവ തമ്മിലുള്ള വ്യത്യാസമോ ഇവ തമ്മിൽ ഏറ്റർക്കുവാൻ കഴിയാത്ത ആറ്റുദമോ ബോധപ്പെടാതിരുന്നേക്കും. ബാഹ്യവസ്തുക്കളെ ഭാവനാശക്തി അതുപടി ദർശിക്കയല്ല; ഒരുതരം മായാ യവനികകൊണ്ടു മുടിയവണ്ണം കാണുകയാണു ചെയ്യുന്നതു്. സത്യം ജയിക്കുന്നു എന്ന തത്ത്വം തന്നെ ഹരിശ്ചന്ദ്രചരിതരൂപത്തിലാണു ദർശിക്കപ്പെടുന്നതു്. എന്നും കണ്ടുപഴകിയ സ്ഥിതിവിട്ടു് അതു് അകന്നുനില്ക്കുന്നു. ഒരു സ്വതന്ത്ര പ്രവർത്തനത്തിന്റെ

ഫലമായ കലാകൗതുകം നാം അനുഭവിക്കുമാറാകുന്നു. കലാകാരന്റെ ഭാവനയിൽ കൂടി പുറത്തു വന്നതിനാൽ അയാളിൽ നിന്നു ലഭിച്ച പുതിയ വണ്ണമത്രെ നമ്മിൽ കൗതുകം ജനിപ്പിച്ചത്. ഇങ്ങനെ പുതിയ സൃഷ്ടികൾ നൽകുന്ന കവിയാകട്ടെ സാധ്യങ്ങളായ അസംഭവങ്ങൾക്കുപകരം സംഭാവ്യങ്ങളായ അസാധ്യതകൾ സിംഗിപ്പിക്കുന്നു. ഭാവനാസൃഷ്ടികൾ ബാഹ്യലോകത്തു് അസാധ്യങ്ങൾ ആയിരിക്കണമെന്നു വിചിന്തിക്കുന്നു. സംഭാവ്യങ്ങൾ ആയിരിക്കണമെന്നുയുള്ളു. ബാഹ്യലോകത്തു സാധ്യമായ സംഗതി അസംഭാവ്യമായി വന്നേക്കാം. ഇത്തരം ആസ്പദം അല്ല ഒരു കവി സിംഗിപ്പിക്കുന്നത് എന്നു വിവക്ഷ.

ഇപ്രകാരം കലാനിർമ്മിതികളെല്ലാം അഭിനവമൂലവസ്തുക്കളുടെ (ഭാവനാജന്യവസ്തുക്കളുടെ) തദ്ഭാവങ്ങളാകുന്നു. അവയ്ക്കു ബന്ധം സ്വതന്ത്രമായി തീർത്ത ഒരു ലോകവുമായിട്ടേ ഉള്ളൂതാനും. കലാലോകം ഇങ്ങനെ സ്വതന്ത്രമാകയാൽ അവിടെ നാനാമാർഗ്ഗങ്ങൾ ആശ്രയിച്ച് എന്തു കയ്യും ചെയ്യാം. ആകയാൽ പല മാർഗ്ഗങ്ങൾ ആശ്രയിച്ചു ബാഹ്യലോകസംഗതമായ ഒരുവസ്തുവിനെ സ്പർശമായും യഥാർത്ഥമായും പലതരത്തിൽ കല പ്രതിഫലനം ചെയ്യുന്നു.

ഇങ്ങനെ മാർഗ്ഗങ്ങളുടെ നാനാത്വം കൊണ്ടു കലയും പലതരത്തിൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടു. ഓരോകലയ്ക്കും പ്രത്യേകം ചുമതലയുണ്ടു്; പ്രവൃത്തിരംഗവുമുണ്ടു്; ആകയാലത്രെ ഓരോന്നും പുലരുന്നത്. ആത്മജന്യമായ ഭാവസാഗരം ആശയ രൂപത്തിൽ മമിതമാകുമ്പ്പോൾ അതു് അവ്യക്തസ്വരൂപമായും നിഷ്ക്രമിക്കാവുന്നതാണു്. അതിനാൽ കലകളിൽ സംഗീതം പ്രഥമസ്ഥാനത്തുചെന്നുചേർന്നു. സാഹിത്യം, ചിത്രമെഴുത്തു്, പ്രതിമാ നിർമ്മിതി, നൃത്യം എന്നു പലതും ഉത്ഭവിക്കുകയായി.

സംഗീതത്തിന്നു മറ്റുകലകളെ അപേക്ഷിച്ച് ഒരു സർവ്വപാകഭാവം ഉണ്ടെന്നും ആകയാൽ ഒരു സർവ്വപ്രതിനിധിസ്ഥാനം ഉണ്ടെന്നും ആണു ഗ്രീക്കു മതം. ആശയാവിഷ്കരണത്തിൽ പാടവം, സ്വതന്ത്രവസ്തുസ്ഥിതികൾ പുനഃസൃഷ്ടിച്ചെഴുതുന്ന ശക്തി, എന്നിവയ്ക്കു കുറവുണ്ടെങ്കിലും സംഗീതം ജനിപ്പിക്കുന്ന അനുഭവം സ്പഷ്ടവും നിശ്ചിതവുമാണു്. വാക്കുകളുടെ അഭാവത്തിലും സംഗീതം സാമാന്യീകൃതസ്വഭാവത്തിന്റെ പ്രതിബിംബവും വിശദപ്രതിച്ഛിന്ദവും ആണെന്നു് അരിസ്റ്റോട്ടൽ വിചാരിക്കുന്നു. ലയം, സ്വരസമന്വയം എന്നിവയിൽ കോപം, ശാന്തത, ധൈര്യം, ക്ഷമ മുതലായവയും മറ്റും ഹൃദ്യഗോചരമാകത്തക്കവണ്ണം അതുവഴി പ്രകാശിക്കുന്നു. സംഗീതം സ്വഭാവഭാവങ്ങളേ പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നതോടുകൂടി അതിനെ രൂപവൽക്കരിക്കുകയും പ്രേരിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. യുദ്ധോദ്യമമായ പടയാളികൾ രൂപഭാവഗോചരമായ ഗാനത്തിന്റെ ലഹരിയാൽ ഉത്തേജിതരാകുന്ന കഥ നമുക്കു് അറിവുള്ളതാണു്. “കാദമ്പ്യേ കലതിലകം.....” ഇത്യാദി നളചരിതപദം പ്രസിദ്ധനായ നെമ്മാറെ മാധവമേനോൻ പാടുകയോ, മാതൂർ കണ്ണുപിള്ള എന്ന പ്രസിദ്ധനടൻ നടിക്കുകയോ ചെയ്യുമുള്ളപ്പോൾ ദീനനായിത്തീർന്നു നളനുമായി താദാത്മ്യം

പൂണ്ടു രംഗസ്ഥനാർ വിവശീകൃതരാവുക പതിവായിരുന്നു.

പ്ലേറോവിന്റെ അഭിപ്രായം മേൽക്കണ്ടതിൽനിന്നു ഭേദിച്ചാണ്. വാക്കുകളുടെ പ്രസംഗം ഇല്ലാത്തതിടത്തു സ്വരസമന്വയത്തിന്റെയോ ലയത്തിന്റെയോ പൊരുൾ ഗ്രഹിച്ചാനോ, യോഗ്യമായ ഒരു വസ്തുവിനെ അനുകരിക്കുന്നതായി കാണാനോ വളരെ പ്രയാസം എന്നാണ്. ഗ്രീക്കുപക്ഷത്തിൽ സംഗീതത്തിന്റെ മുഖ്യ മൂലതത്വം ലയം ആണ്. താളാനുബദ്ധമായ ശബ്ദത്തിന്റെ ബാഹ്യ ചലനത്തിനും നമ്മുടെ അന്തരാത്മാവിന്റെ സ്പന്ദനത്തിനും തമ്മിൽ അടുത്ത സാദൃശ്യമുണ്ടെന്ന് അറിഞ്ഞോട്ടത് വിശ്വസിക്കുന്നു. സംഗീതത്തിന്റെ ഓരോ തരംഗവിലാസവും ഒരാന്തരസംക്ഷോഭരൂപമായി തോന്നപ്പെടുന്നു. അതിനു ശ്രവണേന്ദ്രിയത്തിന്റെ മേൽ ബലീയസ്സും മറു് ഇന്ദ്രിയങ്ങളുടെ മേൽ ദുർബലവുമായ പ്രേരണയാണുള്ളത്.

പൌരസ്ത്യമതത്തിന് ഇവിടെ യോജിപ്പു കൂടുതലുണ്ട്. സംഗീതത്തിന്റെ മൂലതത്വം പൌരസ്ത്യം ചില പ്രത്യേകസ്വരങ്ങളാണ്. അവയ്ക്കു ദിവ്യമായ ഒരു ഉത്ഭവം കല്പിച്ചിരിക്കുന്നു. 'സ്വരാഃ സപ്ത വിഹാരേണ ഭവന്തിസു പ്രജാപതേഃ'—എന്നു ഭാഗവതത്തിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ബ്രഹ്മാവു കളിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിങ്കൽ നിന്നു ഷഡ്ജാദികളായ ഏഴുസ്വരങ്ങൾ ഉണ്ടായി എന്നതും. സംഗീതകല ഈ സ്വരങ്ങളെ ആസ്പദമാക്കി ആരംഭിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. പ്രപഞ്ചൈകകാരിണിയായ ജഗന്മാതാവു്, നാദാത്മികയും വർണ്ണാത്മിക

യും വിശിഷ്ട സംഗീതകലയിൽ രതയുമാണ്. ആകയാൽ ഗാനവിദ്യയ്ക്കു ഭഗവൽപ്രീതികരതമുണ്ടെന്നു സിദ്ധമായി. സംഗീതശാസ്ത്രത്തിൽ സ്വരത്തിന്റെ സാമാന്യലക്ഷണം വിവരിയ്ക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു:—'ശ്രുത്യനന്തരഭാവീ യഃ സ്തിശ്ചോന്മരണനാത്മകഃ സ്വതോ രഞ്ജയതിശ്രോതുചിത്തം സ സ്വര ഉച്യതേ'— ശ്രുതിയുടെ അനന്തരകാലത്തിലുണ്ടാകുന്നതും സ്തിശ്ചവും അനരണന സ്വരൂപവുമാകുന്നു സ്വരം. കേൾക്കുന്നവരുടെ ചിത്തത്തെ സ്വതഃ രഞ്ജിപ്പിക്കുന്നതിനാലാകുന്നു അതിന്നു സ്വരം എന്ന പേർ സിദ്ധിച്ചത്. സ്വതഃ എന്നതിലെ 'സ്വ' എന്നതും രഞ്ജയതി എന്നതിലെ 'ര' എന്നതും കൂട്ടിച്ചേർത്തപ്പോൾ 'സ്വരം' എന്ന ശബ്ദമുണ്ടായി. ശ്രോതുചിത്തരഞ്ജകതമില്ലെങ്കിൽ അതിന്നു സ്വരം എന്ന പേർ ഘടിക്കുന്നില്ല.

സംഗീതകലയുടെ സർവ്വവിശായനത്തിന് വല്ലഭീകിയും മറും സാക്ഷികളാകുന്നു. കശീലവന്മാരുടെ സംഗീതനെ പൂണ്ണം ഇങ്ങനെ വർണ്ണിതമാകുന്നു. 'തത്രീലയവദത്യർത്ഥം വിശ്രുതാത്മമഗായതാം ഹ്യാദയൻ സർഗാത്രാണി മനാംസി ഹൃദയാനി ച ശ്രോത്രാശ്രയസുഖം ഗേയം തദ്ബഭഭേ ജനസംസദി'. കശീലവന്മാരുടെ സംഗീതം സർഗരീരങ്ങൾക്കും മനസ്സുകൾക്കും ഹൃദയങ്ങൾക്കും ആഹ്ലാദം ജനിപ്പിക്കുന്നതായിരുന്നു. കവിതത്തിന്റെ പരകോടിയിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന നാടകങ്ങൾതന്നെ രംഗസ്ഥചിത്തവൃത്തിയെ നാടകീയ വസ്തുവിലേക്ക് ആകർഷിക്കുവാനും പൊതുവിൽ ഒരു പരമാനന്ദരസാസ്വാദനം നൽകുവാനും മറും നടിയുടെ

ഗാനാമൃതസേചനത്താലാണല്ലോ പ്രാരംഭിക്കുന്നത്. ഈ ഗാനമാധുരിയുടെ ഫലമായി രംഗം 'രാഗബലാചിത്തവൃത്തി'യായിത്തീരുന്നു. ഈ ഒരവസ്ഥ നേടുന്നതിനു സംഗീതത്തെ ആശ്രയിക്കേണ്ട നിർവാഹമുള്ളു. ഇങ്ങനെ സംഗീതസാഹിത്യങ്ങൾക്കു വിഭവനണികൾ തുല്യസ്ഥാനം നൽകി സമാരാധനം ചെയ്യുന്നു.

ചിത്രമെഴുത്തും പ്രതിമാനിർമ്മിതിയും ഒട്ടും അപ്രധാനമല്ലാത്ത സുകുമാരകലാവിദ്യകളാകുന്നു. ഇവ രണ്ടും ചിത്രനിർമ്മിതിയിൽ ഉത്സുകങ്ങളാകയാൽ ഒരുമിച്ചു ചേർത്തു ചിത്തിക്കാവുന്നതാണ്; പക്ഷേ ഇവ തമ്മിൽ സമവായികാരണങ്ങളിൽ ഭേദം ഉണ്ടെന്നുള്ളതു നാം വിസ്മരിക്കുന്നില്ല. ഇവ ഒരു വസ്തുവിന്റെ ബാഹ്യപ്രകൃതിയെ ചിത്രണം ചെയ്യുന്നു എന്നു സാമാന്യമായിപ്പറയാം. എന്നാൽ സൂക്ഷ്മനോക്കിയാൽ ഇവ ചില അങ്കനങ്ങളും വണ്ണങ്ങളും പ്രയോഗിച്ച സാത്വികവും, ആല്യാത്മികവുമായ ഭാവങ്ങൾ പ്രതിബിംബിപ്പിക്കുന്നു എന്നതാണു സത്യം. പക്ഷേ, ഭാവപ്രതിബിംബനവിഷയത്തിൽ സംഗീതത്തിനുള്ള കഴിവിനോളം ഇവയ്ക്കു കഴിവില്ല. ആകൃതി, രേഖ, വണ്ണം മുതലായവ മനസ്സിന്റെ സ്വാഭാവിക പ്രതിച്ഛായയാണ്. ചലനാത്മകങ്ങളായ സംഗീത സാഹിത്യാദികലകളിലെ ലയത്തിനു പകരം ഇവയിൽ സമാവയവത, അല്ലെങ്കിൽ അവയവസമന്വയം ആണു നാം കാണുന്നത്.

അവയവങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള പൊരുത്തമാണ് അവയവസമന്വയം, അല്ലെങ്കിൽ അവയവസംഗതി. രേഖകളും വണ്ണങ്ങളും എത്രയും ആകർഷകങ്ങളായി

രുന്നാലും അവയവപ്പൊരുത്തക്കുറവ് ചിത്രത്തിനുള്ള മേന്മയ്ക്കു കുറവു വരുത്തുന്നു. പൊരുത്തം മറ്റു കലാകർമ്മങ്ങൾക്കെന്നല്ല നമ്മുടെ ഏതു കർമ്മപദ്ധതിയ്ക്കും വേണ്ടതാണല്ലോ. പൊരുത്തമില്ലായ്മ ചില പ്രസിദ്ധചിത്രങ്ങളിലും കാണുന്നുണ്ട്. 'രവിവർമ്മ' മുദ്രവഹിച്ചിട്ടുള്ള പാർവ്വതീപരമേശ്വര ദിവ്യകുടുംബത്തിന്റെ ഒരു പ്രസിദ്ധചിത്രത്തിൽ ചിത്രീതമായ നന്ദിയുടെ കാലുകൾക്കു ഉടലിനോടു പൊരുത്തം കുറവായിരിക്കുന്നു. തിരുവനന്തപുരം കരകൗശലശ്രസ്ത്രളിൽ കണ്ട ഒരു ദമയന്തീഹാസചിത്രത്തിലെ ദമയന്തിയ്ക്കുള്ള നിതംബത്തിനു ക്രമത്തിലധികം നുരുങ്ങിക്കൊടുത്തതെന്നായില്ല. ചിത്രവിദ്യാകുശലന്മാർ ഇതു സമ്മതിച്ചാലുമില്ലെങ്കിലും അവയവസമന്വയഹാനി ഒരു വലിയ ദോഷമാണ്. ഇനിയും ചില ചിത്രങ്ങൾ മുഖത്തു് ഒരു പ്രത്യേകസ്തോഭവും വൃഞ്ചിക്കായ്ക്കാൽ ആരുടെ ചിത്രമെന്നു തിരിച്ചറിവാൻ പ്രയാസമാകുന്നു. അവയവപ്പൊരുത്തം ഭീഷ്മിച്ചും ചിത്രീതവസ്തുവിന്റെ സൂക്ഷ്മഭാവം പ്രകടിപ്പിച്ചും ചിത്രങ്ങളും പ്രതിമകളും നിർമ്മിക്കേണ്ടതാണ്. മാവേലിക്കര ക്ഷേത്രത്തിനു മുന്തിലിരിക്കുന്ന ബുദ്ധവിഗ്രഹം ഒരു ഗഹനമായ ആല്യാത്മികവിചാരപരമ്പര എന്നിൽ ഉളവാക്കി എത്രനേരം അതിന്റെ മുഖിയിൽനിന്നിറങ്ങുന്ന പരവാൻ പ്രയാസം. ധർമ്മാഗദഹിംസയ്ക്കായി മോഹിനിയാൽ പ്രേരിതനായ രാഗാഗദന്റെ ഒരു ചിത്രത്തിനും ധാർമികവികാരങ്ങൾ ഉദ്ദീപിപ്പിക്കുവാൻ കഴിയുന്നു. ഇങ്ങനെ സൗന്ദര്യവർദ്ധനവുണ്ടു ചിത്രങ്ങൾക്കും പ്രതിമകൾക്കും ഉൽകൃഷ്ടാശയ

രാമായണം എഴുത്തു്

കിളിമാനൂർ എൻ. കേശവൻ.

ഉന്നതാദർശത്തിന്റെ വൈജയന്തികപോലെ
മുനിലായ് കാണൂ കൊച്ചു മന്ദിരം മനോരമം
കീർത്തിയാമന്നത്തിന്നു നീരാടി നീന്താനുള്ള
കാസാരമല്ലീ തുഞ്ചൻ തോപ്പിലെച്ചെരുമാടം
ധ്യാനശീലനാമൊരു യോഗിപോൽ ഭ്രൂം ചാത്തി
മൗനമായിരിക്കുന്നു വാഗധീശിരീഭക്തൻ
പാതിയും നിമീലിതമാകിയോരക്ഷിഭന്ദപം
ഭാവനാസാമ്രാജ്യത്തിൻ ഭാവുകം ദൾക്കുന്നു.

വാരമാം കരാബ്ജത്തിലുണ്ടൊരു പനയോല -
ഗ്രന്ഥവും വലകയ്യിൽ തുവെള്ളി നാരാചവും.
ചുണ്ടുകളിളകുന്നു, നേരിയനാദം ചുറ്റും
ചാലവേ ചരിക്കുന്നു, കാന്തി തേടുന്ന തുഞ്ചൻ.

ങ്ങൾകൂടി ഹൃദയാഘാദനസമം ജനിപ്പിക്കാവുന്നതാണ്.

സ്വഭാവത്തെ പ്രകാശിപ്പിക്കാനുള്ള ശക്തി നൃത്യ (നാട്യ) ത്തിനുണ്ടെന്ന് അറിഞ്ഞോട്ടലും സമ്മതിക്കുന്നു. അതു മനോവികാരത്തെ നല്ലപോലെ പ്രകടിപ്പിക്കുന്നു. ഒരു ഞാലൻ പാടുന്നതു കൊണ്ടു മതിവരാത്തു പാടിക്കൊണ്ടു തുള്ളിച്ചാടുന്നതും മറവും നാം കണ്ടിട്ടുണ്ടല്ലോ. മനോവികാരങ്ങളെ പ്രതിബിംബനം ചെയ്വാൻ നാട്യത്തിനേളം സാമർത്ഥ്യം പാട്ടിനുമില്ലെന്നു തെളിയുന്നു.

നാട്യത്തിൽ പ്രയോഗം പ്രാധാന്യം വഹിക്കുന്നു. തങ്ങളുടെ ഗംഭീരങ്ങളായ

ശോകപശ്ചാത്താപനാടകങ്ങൾ, നൃത്യകലയ്ക്കു മീതേയാണെന്നപക്ഷം ഗ്രീഷ്മകാക്കില്ല. അതു പ്രേക്ഷകരുടെ ഹൃദയത്തിന് ഒരു ഐക്യം നൽകയും സാമ്പ്രദായികസാഹചര്യങ്ങൾ സുപരിചിതങ്ങളാക്കയും, വികാരസംക്ഷോഭത്തിന് ഒരു ദമനം അരുളുകയും ചെയ്യുന്നു. ലളിതകലകളിൽ നൃത്യത്തിനു ഗ്രീഷ്മകാർ മുൻഗണന നൽകുന്നു. ഗ്രീഷ്മനാടകങ്ങളിൽ കാണുന്ന 'കോറസ്സ്' എന്ന ഗായകഗണം സംഗീതസാഹിത്യ നൃത്യങ്ങൾ സമകാലം സമാശ്രയിക്കുന്നതായി കാണുന്നുണ്ടല്ലോ. (തുടരും)

മുഖമാം 'മനയോല'യാകവേ, യന്മഹമാം
സകല തങ്കലിപി സഞ്ചയ പരിപൂർണ്ണം.

വാല്മീകി മഹാമുനി നട്ടൊരാ വരിനെല്ലു
തുമയിൽ ഞാറായ് മാറി നടുക്കയത്രേ ചെയ്തു !
ആശ്രമാങ്കണത്തിലാ നെന്മണി വിതച്ചപ്പോ-
ളാശ്രയമതിന്നിത്ര തുഞ്ചനെന്നങ്ങുനന്നി.
മാമുനേ, വിഭവദ്യുത വന്ദിത ശിഖാമണേ,
സൗമ്യനാമൊരു ദിവ്യ ദീർഘദർശി താൻ ഭവാൻ.
മഹേഷ്, ഭവാനേറ തപസ്സാം പ്രസാദമീ-
മനുഷ്യഃക്കേകാനല്ലീയിമ്മഹാൻ പകരുന്ന ?
കൈരളീക്ഷേത്രത്തിന്റെ പെനേറ വാതിൽ തോറം
കൈകളിൽ, കൊളുത്തിയ ദീപവുമേന്തിച്ചെല്ലം
ത്യാഗിയായിട്ടും മഹായോഗിയാമെഴുത്തുപുസ്തകം
ലേഖനം ചെയ്തിടുന്നു വാസനാലോലൻ വിഭവാൻ.

അല്ലമാം വെളിച്ചത്തിൽ ജീവിച്ച ഹിന്ദുമത-
പുഷ്പവാടിയിൽ കല്പ വൃക്ഷത്തെ നട്ടുനല്ലോ
മങ്ങിയ പ്രകാശത്തിൽ പോയിട്ടും ജനങ്ങൾക്കു
മാർഗ്ഗദർശകമണിദീപിക രാമായണം.
കൈരളീമഹിമയ്ക്കു കല്പാന്തകാലത്തോളം
കൈയ് വശമായിട്ടുള്ളോരുത്തമ നിധിയല്ലീ ?
ആമരമെഴുതേണമിന്നിയും മഹാഭാഗൻ ;
ആചാര്യ പാദങ്ങൾക്കു കൂപ്പുകൈയ് - നമസ്കാരം !

യുദ്ധത്തിനിടയ്ക്ക്.

കടലാസിന് അസാധാരണമായി വില വർദ്ധിച്ചിരിക്കുന്ന വിവരം സകലർക്കും അറിയാവുന്നതാണല്ലോ. വരിസംഖ്യ അടയ്ക്കാൻ ഉടൻ തന്നെ മുഴുവൻ തുകയും അടച്ചു തീർക്കണമെന്ന് അപേക്ഷിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

കാർയ്ക്കദർശി
സഹൃദയസമാജം.

ആശയവും പ്രതിപാദനരീതിയും.

വക്കം എം. അബ്ദുൽഖാദർ.

എഴുത്തുകാരെ നാം സ്നേഹിക്കുകയും ആദരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതെങ്ങനെയെന്ന് ചിന്തിക്കുന്നവർ കുറവായിരിക്കും. ആശയവും ആശയാവിഷ്കരണരീതിയും കൊണ്ടാണ് അവർ നമ്മെ ആനന്ദിപ്പിക്കുകയും അഭിവൃദ്ധരാക്കുകയും ചെയ്യുന്നതെന്നു നമുക്കറിയാം. ഒരു കൃതി (ഗ്രന്ഥം)യെ ഒരേ കാലത്തുതന്നെ നാം വെറുക്കുകയും സ്നേഹിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതു അസാധാരണമല്ല.

“ലോകത്തിലെ ഏറ്റവും മഹത്തായ ഏക ഗ്രന്ഥം” (The Greatest single book in the World) എന്ന് പ്ലേറോയുടെ “റിപ്പബ്ലിക്കി”നെക്കുറിച്ച് അഭിപ്രായം പറഞ്ഞ മി. സി. ഇ. എം. ജോയ് അതിലെ പല പ്രസ്താവങ്ങളെയും വെറുക്കുകയാണ് ചെയ്യുന്നത്. “Plato to-day” എന്ന തന്റെ കൃതിയിൽ മി. ആർ. എച്ച്. എസ്. ക്രാസ്റ്റൻ ഇങ്ങനെ പറയുന്നു:— രാഷ്ട്രീയ തത്ത്വശാസ്ത്രപരമായി ഞാൻ വായിച്ചിട്ടുള്ള ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ ഏറ്റവും ശ്രേഷ്ഠമായിട്ടുള്ളത് ‘റിപ്പബ്ലിക്കാ’കുന്നു. എന്നാൽ കൂടുതൽ കൂടുതൽ വായിക്കുമ്പോൾ ഞാൻ അതിനെ കൂടുതൽ കൂടുതൽ വെറുക്കുന്നു.

ഒരു സ്ത്രീയെ ഒരേ സമയത്തു വെറുക്കുവാനും സ്നേഹിക്കുവാനും സാധിക്കുമെന്നു റോമൻ കവിയായ Catullusന്റെ കാലം മുതൽക്കുള്ള ഭാവനോപജീവികളായ

എഴുത്തുകാർ വാദിച്ചിരുന്നു. അതിൽ എത്രമാത്രം വാസ്തവം അടങ്ങിയിരിക്കുന്നുവെന്നു നാം ചിന്തിച്ചു തീരുമാനിച്ചാൽ മതി.

ഒരു കാര്യം തീർച്ചയാണ്; നമുക്കു അനുരൂപമായ അഭിപ്രായങ്ങളും രുചിപ്രഭമായ ആശയങ്ങളും പ്രകടിപ്പിക്കുന്നതുകൊണ്ട് മാത്രമായിരിക്കയില്ല നാം ഒരു എഴുത്തുകാരനെ സ്നേഹിക്കുന്നതും അഭിനന്ദിക്കുന്നതും. ഉദാഹരണത്തിന് നമ്മുടെ പ്രത്യേക പ്രീതിയേയും പ്രശംസയേയും ആർജ്ജിച്ചിട്ടുള്ള കുറെ എഴുത്തുകാരെ നാം അനുസ്മരിക്കുക. അവരിൽ പലരുടെയും അഭിപ്രായങ്ങളോടും ആശയങ്ങളോടും വീക്ഷണങ്ങളോടും നാം വിരോധിക്കുന്നതു കാണാം. വെറും ആശയംകൊണ്ടു നമ്മെ ആകർഷിക്കുകയും സ്വാധീനപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തിട്ടുള്ള എഴുത്തുകാർ എത്രയുണ്ടെന്നു എണ്ണിനോക്കുക. വളരെ വളരെ കുറവായിരിക്കും.

നാം അറിയാതെ തന്നെ സ്നേഹിക്കുകയും വണങ്ങുകയും ചെയ്തുപോകുന്ന കുറിയ ശതക്കുറേ നമുക്കു സാഹിത്യരംഗത്തിലുണ്ട്. അവരുടെ വാക്കുകൾ—മധുരഭാഷണങ്ങൾ ഇന്ദ്രജാലം പോലെ നമ്മെ വശപ്പെടുത്തിക്കളയുന്നു. ശക്തമായ മനോഹരമായ വാക്കുകളുടെ സൗന്ദര്യപ്രവാഹത്തെ ചെറുത്തു നിൽക്കുവാൻ കഴിയാതെ നാം മറിഞ്ഞു പോവുന്നു. സാഹി

തൃകലയുടെ കഴിവും സൗന്ദര്യവും നാം വേണ്ടുവോളം അനുഭവിക്കുന്നത് ഈ മാതിരി വേളകളിലാണ്. “ആന വലിച്ചാൽ ഇളകാത്ത ഭാരത്തെ ഒരു മുടിയിഴ കൊണ്ടു സുന്ദരിയായ ഒരു സ്ത്രീ വലിച്ചിഴയ്ക്കുന്നു” എന്നു ഗുണൈകാരുടെ ഇടയിൽ ഒരു ചൊല്ലുണ്ട്. സാഹിത്യത്തിന്റെ ശക്തി അതിലെ സൗന്ദര്യമാകുന്നു; സംഗീതമാകുന്നു. ഒരു തൂലികത്തുമ്പുകൊണ്ടു ഒരു പർവതത്തെപ്പോലും കുത്തിപ്പൊക്കുവാൻ കഴിവുള്ള കവിയുടെ കെല്ലിന്റെ രഹസ്യം അവന്റെ വാക്കുകളിൽ.

മൂന്നു നാലുകൊല്ലങ്ങൾക്കു മുൻപ് ചരമാപ്രാപിച്ച മി. എ. ഇ. ഹരസ്താൻ അഭിനവ ആംഗ്ലേയ കവികളിൽ അദിപതിയെന്നാണ് സമ്മതിക്കപ്പെടുന്നത്. അദ്ദേഹം വളരെ മുതിർന്ന ഒരു പെസിമിസ്റ്റാ (പുരോഭാഗി) യിരുന്നുവെന്ന വസ്തുത ഇവിടെ നാം ഓർമ്മിക്കണം. “ഏതു മൃഗമാണ്, പിശാചാണ് ലോകത്തെ സൃഷ്ടിച്ചത്” എന്നു ചോദിച്ചയാളിന്റെ വിഷാദാത്മകതപരതയാണ് മി. ഹരസ്താൻ അംഗീകരിച്ചതെന്ന് ഇംഗ്ലണ്ടിലെ ഒരു മതപുരോഹിതൻ പ്രഖ്യാപിച്ചിരുന്നു. മി. ഹരസ്താൻ ദിവംഗതനായപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൃതികളെ സംബന്ധിച്ച് ‘ആപ്റ്ററിമിസ്റ്റുകളായ പല സാഹിത്യപ്രമുഖന്മാരും ഉന്നതമായ സ്തുതിഗീതങ്ങൾ മുഴക്കിയിരുന്നു. മതപുരോഹിതന്മാർപോലും അക്രട്ടത്തിൽ ചേർന്ന അദ്ദേഹത്തെ വാനോളം വാഴ്ത്തി. വാസ്തവത്തിൽ മി. ഹരസ്താന്റെ ഭാഷാരീതിയും ആശയാവിഷ്കരണ സമ്പ്രദായവും മോശമായിരുന്നുവെങ്കിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ വിരുദ്ധാഭിപ്രായക്കാരും വിരോധി

കളും അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൃതികളെ ചവിട്ടിത്തേയ്ക്കുവാൻ കൂടി മടിയ്ക്കുമായിരുന്നില്ല. തോമസ് ഹാർഡിയുടെ തത്പാചിന്തപോലെ വിഷാദാത്മകമായിരുന്ന മി. ഹരസ്താന്റെ തത്പാചിന്തയെ വിഷാദാത്മകതപരത വെറുക്കുന്ന അനേകായിരം വായനക്കാർ ആസ്വദിക്കുന്നു! എന്തുകൊണ്ട്? അദ്ദേഹത്തിന്റെ അതീവമനോഹരമായ കലാപരമായ പ്രതിപാദനരീതിയാൽ.

ആത്മീയതയുടെ നേക്കു അവജ്ഞ കാണിക്കുന്ന വസ്തുവാദികളായ സഹൃദയന്മാർക്ക് മേരീ കാർലിയുടെ നോവലുകളെ വെറുക്കുവാൻ കഴിയുമോ? അവയിൽ സമൃദ്ധമായി വിളഞ്ഞുകിടക്കുന്ന വിശുദ്ധമായ സമുന്നതമായ വികാരവും വിഭാവനവും ഏതു മാതിരി അഭിപ്രായക്കാരനെയും ആനന്ദാനന്ദഭൂതികൊണ്ടു വികസ്വരനാക്കാത്തത്? ഭാവനാപരമായ ആനന്ദത്തിനുവേണ്ടി എത്ര മതഭക്തന്മാർ ഉമർഖത്യാമിന്റെ ‘റബായിയത്തി’നെ ആശ്രയിക്കുന്നു! ദേവാലയങ്ങളിലും മറ്റും ആലപിക്കപ്പെടുന്ന എത്രയെത്ര സ്തോത്രങ്ങളെക്കുറും, ഭാവനാപരമായ ആനന്ദത്തെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ‘റബായിയത്തു’ ശ്രേഷ്ഠതരമായിരിക്കുന്നു. ഗ്രന്ഥാത്മപ്രധാനമെന്ന് പ്രകീർത്തിക്കപ്പെടുന്ന റബായിയത്തിന്റെ പശ്ചാത്തലം ആത്മീയമെന്നും ഭൗതികമെന്നുമുള്ള വിഭിന്നവിവാദത്തെ ഇവിടെ സ്പർശിക്കുന്നില്ല. പെർസ്യൻ മിസ്റ്റിക് കവികളിൽ അഗ്രേസരനായ ജലാലുദ്ദീൻറുമിനാസ്തികന്മാരായ വായനക്കാരേപോലും ആകർഷിച്ചത് അദ്ദേഹത്തിന്റെ വിചിത്രമായ ആശയാവിഷ്കരണരീതികൊ

ണ്ടാണ്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ അത്യുന്നതമായ ആദ്ധ്യാത്മികതത്താലിത്തകളുമായിട്ടല്ല അദ്ദേഹത്തിന്റെ രസികതയൊഴുകുന്ന രചനാസമ്പ്രദായവുമായിട്ടാണ് അധികമാളുകളും കൂടുതൽ രമിക്കുന്നത്. ഡാക്ടർ ഇഖ് ബാലിന്റെയും ഡാക്ടർ ടാഗൂറിന്റെയും കവിതകൾ, അവരുടെ അഭിപ്രായങ്ങളെ അനുകൂലിക്കാത്തവരെപ്പോലും ആകർഷിക്കുകയും ആനന്ദിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതെന്തുകൊണ്ട്? ആത്മീയബോധത്തിന്റെ അഗാധതയിൽ നിന്ന് പ്രസവിച്ചിട്ടുള്ള അവരുടെ കവിതകൾ അനന്തമാലികളായ 'അവിശ്വാസികളെപ്പോലും രസിപ്പിക്കുന്നു.

ഡാൻറിയുടെ Divine Comedy, മിൽട്ടന്റെ Paradise Lost ഹെൻഡലിന്റെ Messiah എന്നീ കൃതികൾ വിശ്വാസികൾക്കെന്നപോലെ അവിശ്വാസികൾക്കും ആനന്ദപ്രദമായിരിക്കുന്നു.

ഡാക്ടർ ജാൺസനെ അഭിനന്ദിക്കുകയും ആരാധിക്കുകയും ചെയ്യുന്നവരെല്ലാം അദ്ദേഹത്തിന്റെ അഭിപ്രായങ്ങളെ അനുകൂലിക്കുന്നവരാണോ? സാഹിത്യം, രാജ്യതന്ത്രം മുതലായവയെ അധികരിച്ച അദ്ദേഹം പറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുള്ള പല അഭിപ്രായങ്ങളും നിർമ്മത്സരബുദ്ധികളുടെ അവജ്ഞയ്ക്കും അധിഷ്ഠിതത്തിനും കാരണമായിട്ടുണ്ട്. സിമ്സ്, സ്റ്റേൺ, ഗ്രേ തുടങ്ങിയവരെപ്പറ്റി ജാൺസൻ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള അഭിപ്രായങ്ങൾ പരുഷവിദ്വേഷത്തിന്റെ സന്താനങ്ങളാണ്. ഇങ്ങനെയൊട്ടും അദ്ദേഹം സാഹിത്യപ്രണയികളുടെ വാത്സല്യഭാജനമത്രേ. സ്കാട്ട് ലണ്ട്കാരെ അദ്ദേഹം അകാരണമായി വെറുത്തിട്ടും അവർ അദ്ദേഹത്തെ

ആരാധിച്ചു. അവിശ്വാസികളെ ജാൺസൻ തീക്ഷ്ണതയോടെ വെറുത്തു. എന്നാൽ അവർ സോത്സാഹം അദ്ദേഹത്തിന്റെ എഴുത്തുകൾ വായിച്ചുപോന്നു.

പ്രേറോയെപ്പോലെ പ്രതിപാദനരീതി (Style of writing) കൊണ്ടുതന്നെയാണ് ജാൺസൻ ലബ്ധവിജയനായത്. പ്രതിപാദനരീതിക്കു മഹത്തായ ഒരു പ്രാധാന്യമുണ്ട്. അത് എഴുത്തുകാരന്റെ വ്യക്തിഭാവത്തെ (Personality) പ്രതിഫലിപ്പിക്കുന്ന ഭൂഷണമുണ്ട്. അവന്റെ ശ്രേഷ്ഠതയുടെ ഒരു മാനദണ്ഡമായി അതിനെ പരിഗണിക്കാം.

ചാറത്സ് ലാംബ് നേടിയ ജയം അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രതിപാദനരീതിയെ ആശ്രയിച്ചാണിരിക്കുന്നത്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആശയങ്ങളോടും അഭിപ്രായങ്ങളോടും നമുക്കു പലപ്പോഴും കലഹിക്കേണ്ടിവരുന്നു. ലാംബ് ഷെല്ലിയെ അഭിനന്ദിച്ചു; ഗിബ്ബനെ നിന്ദിച്ചു. എന്നാൽ ലാംബിനെ ശ്രദ്ധിക്കാതെ, നമുക്കു ഷെല്ലിയേയും ഗിബ്ബനേയും സ്നേഹിക്കാൻ സാധിക്കും. വ്യക്തിപരമായ പക അദ്ദേഹത്തെയും ബാധിച്ചിരുന്നു!

ഷോപ്പൻ ഹവ (Schopenhauer) ന്റെ വിഷാദാത്മകമായ തത്ത്വചിന്ത അദ്ദേഹത്തിന്റെ വിരോധികളെപ്പോലും ഉദ്ദീപിപ്പിക്കുവാൻ പോരുന്നതാണ്. തന്റെ അഭിപ്രായങ്ങളെ എതിർക്കുന്നവരെപ്പോലും പ്രതിപാദനരീതികൊണ്ടു നിഷ്പ്രയാസം വശീകരിച്ചിരുന്നയാളാണ് കാർലൈൽ.

ഇങ്ങനെ നോക്കിയാൽ പ്രതിപാദനരീതിക്കു വിസ്തൃതവഹമായ പ്രധാനത ഉണ്ടെന്നു മനസ്സിലാക്കാം.

ദൃത്യകാവ്യശാഖ.

ഇടയാറന്മുള കെ. എം. ഡാനിയൽ (Arts College).

സംസ്കൃതസാഹിത്യം ആകമാനം വിൺഗംഗപോലെ വിശുദ്ധവും ആകാശംപോലെ അനന്തവും അംബുധിപോലെ അത്യഗാധവുമാണെങ്കിലും പാശ്ചാത്യസാഹിത്യങ്ങളിൽ സർവ്വസാധാരണമായി സംഭൃഷ്ടമാകുന്ന സ്വച്ഛന്ദത (Lyrics) അതിൽ വളരെ ഭൂല്യമാണ്. ഈ ദൃല്യഭൃത്തിന് ഒരു തരത്തിൽ പരിഹാരം വരുത്തുന്നതും ഭാരതേതരകാവ്യലോകങ്ങളിലെങ്ങും ഉദയം ചെയ്തിട്ടില്ലാത്തതുമായ ഒരു സാഹിത്യരൂപമാണ് സന്ദേശകാവ്യം.

മി. ഷാ. മി. വെൽസ്, മി. റസ്സൽ മുതലായവരുടെ കൃതികൾ നാം വായിക്കുന്നതു, പ്രധാനമായി അവരുടെ ആശയങ്ങളും അഭിപ്രായങ്ങളും അറിയുവാനാണ്. സാഹിത്യകലാപരമായ രീതി (Style) കൊണ്ടു അവർ നമ്മെ ആത്മവിസ്മൃതിയിലേക്കു തള്ളുന്നില്ല. * കലാപരമായ ആനന്ദം കൊണ്ട് ആത്മാവിനെ തകിടം മറിക്കുന്ന അഭ്യാസികളല്ല അവർ. വിശ്വാസങ്ങളേയും ആചാരങ്ങളേയും അടിച്ചടയ്ക്കുകയും പുതുതായി വാർത്തിറക്കുകയും ചെയ്യുന്നതിൽ വ്യാപൃതരായിരിക്കുന്ന കൂട്ടരാണ് അവർ. ആശയപരമ്പരയിൽ വർത്തിക്കുന്ന അവർ ആശയപ്രചാരകന്മാരാകുന്നു. നാഗരികതയേയും സംസ്കാരത്തെയും അവർ നശിപ്പിക്കുകയോ വളർത്തുക

സന്ദേശകൃതികളിൽ കൂടസ്ഥവും സർവ്വമാ സമത്കൃഷ്ടവുമായിട്ടുള്ളതു കവികലാമൃഡാമണിയായ ശ്രീ കാളിദാസന്റെ മേഘദൂതമാകുന്നു. ഈ കവീരാജൻ മുൻപ് ഒരു സന്ദേശകാവ്യം ആരെങ്കിലും വിരചിച്ചതായോ അതിനു സമുദ്യമിച്ചതായോ അറിയുന്നില്ല. എന്നാൽ ഈ കാവ്യമാഗ്ഗം കാളിദാസനു മൃണലിക്കാണിച്ചുകൊടുത്തതു രാമായണ രചയിതാവായ വാല്മീകിമാമുനിയായെന്നത്രേ മിക്കപണ്ഡിതന്മാരുടെയും അഭിപ്രായം “വിശ്വഭാജാം ഹൃദയതിമിരമാലാസുയ്തനായ്”

യോ ഏതാണ് ചെയ്യുന്നതെന്നുള്ളതു വലിയൊരു വാദവിഷയമാണ്. ആശയങ്ങൾ, പുരോഗമിക്കാതെ, തടഞ്ഞുകിടക്കുന്ന അവസ്ഥയെ കണ്ടുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതു സഹിക്കാൻ കഴിയാത്തയാളാണ് മി. ഷാ. ഇവരുടെയൊക്കെ ആശയാനുസൃതം സൃഷ്ടമാവുന്ന ഒരു ലോകത്തെ നാം ഭയപ്പെടുകതന്നെ ചെയ്യുന്നു. † എന്നാൽ മി. ഷായെപ്പോലുള്ളവരോട് പൊരുതിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന മറു് എഴുത്തുകാരുടെ എഴുത്തുകളെക്കാൾ, മേൽപറഞ്ഞവരുടെ എഴുത്തുകളാണ് നമ്മെ രസിപ്പിക്കുന്നത്.

അടുത്ത ലേഖനത്തിൽ നമുക്കു മലയാളത്തിലെ എഴുത്തുകാരെപ്പറ്റി ചിന്തിക്കാം.

* ഇവരുടെ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ ലേഖകൻ ഒന്നുകൂടി വായിച്ചിട്ടു് അഭിപ്രായം പറഞ്ഞാൽ കൊള്ളാം. Ed.
 † ഇപ്പോഴേ ഇത്ര അഭയവും ആയാലോ? Ed.

പരിലസിക്കുന്ന വാല്മീകിമുനി, കാളിദാസ മഹാകവിക്ക് പലതരത്തിലും ഉപജീവ്യനായിരുന്നു എന്നുള്ളത് സംശയാതീതമായ ഒരു സംഗതിയാണ്. വാല്മീകി രാമായണത്തിലെ ഫന്തമദ്യുതിനെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയാണ് കാളിദാസൻ മേഘസന്ദേശരചന സാധിച്ചതെന്നു തത്സന്ദേശകാവ്യ വ്യാഖ്യാതാവായ ദക്ഷിണവർത്തനാഥൻ അഭിപ്രായപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. സുബ്രഹ്മണ്യ കാളിദാസവ്യാഖ്യാതാവായ മല്ലീനാഥൻ ഈ വിഷയത്തിൽ ഖണ്ഡിതമായ രേഖിപ്രായം പറപ്പെടുവിച്ചിട്ടില്ലെങ്കിലും ദക്ഷിണവർത്തനാഥന്റെ അഭിമതത്തെ സാധൂകരിക്കുന്ന ഒരൈതിഹ്യമുണ്ടെന്നു പ്രസ്താവിക്കുന്നു. നളൻദനിയുടെ അടുക്കലേക്ക് ഒരു രാജഹംസത്തെ സന്ദേശവും കൊടുത്തയയ്ക്കുന്നതായി മഹാഭാരതത്തിൽ വർണ്ണിച്ചിട്ടുള്ള ഭാഗവും കാളിദാസന്റെ പ്രതിഭയെ പ്രകാശിപ്പിച്ചിരുന്നിരിക്കാമെങ്കിലും, ഏറിയകൂറും രാമായണത്തിലെ വാനരദൂതംതന്നെയാണ് കാളിദാസനു മാർഗ്ഗദർശകമായി ഭവിച്ചതെന്നു ഹിതമാകാൻ,

“ഇത്യാഖ്യാതേ പവനനയം

മൈഥിലീവോന്മുഖീ സാ” എന്നു തുടങ്ങിയ ഭാഗങ്ങൾ ഇടം തരുന്നുണ്ട്. ദൂതാവജ്ജനം, മാർഗ്ഗവർണ്ണനം നായികാദർശനം, അഭിജ്ഞാനവചനം എന്നീ സന്ദേശകാവ്യാംഗങ്ങൾ, ചില വ്യത്യാസങ്ങളോടു കൂടിയാണെങ്കിലും, രാമായണംഫന്തമദ്യുതിൽ കാണാമെന്ന വസ്തുതയും പ്രത്യേകം സ്മരണീയമാണ്. “കാമവിലാപജാതകം” എന്ന ഖണ്ഡലജാതകകഥയിൽ വിപണനമായ ഒരുവൻ വിരഹിണിയായ ഭാര്യയ്ക്ക് ഒരു കാക്കമുഖേന സന്ദേശമയ

യ്ക്കുന്നു. ഇതും കാളിദാസന്റെ ജ്ഞാന പരിധിയിൽ പെട്ടിരിക്കാം.

കാളിദാസന്റെ സമകാലീനനായിരുന്ന ഘടകർപ്പരന്റെ യമകകാവ്യത്തിലുള്ള ആശയത്തെ ആസ്പദീകരിച്ചാണ് അദ്ദേഹം മേഘദൂതം രചിച്ചതെന്ന് അഭിപ്രായപ്പെടുന്നവരുമുണ്ട്. കേവലം ഇരുപത്തിരണ്ടു ശ്ലോകങ്ങൾ കൊണ്ടു നിബലമായ ഘടകർപ്പരകാവ്യത്തിൽ, വിരഹവിധൂരയായ നായിക തന്റെ വിധോഗദ്യഭാതിശയത്തെ വിദൂരദേശഗതനായ ഭയിതനെ അറിയിക്കുവാൻ വാഷ്കാലാരംഭത്തിൽ മേഘങ്ങളോടു കേണപേക്ഷിക്കുന്നതായി വർണ്ണിച്ചിരിക്കുന്നു. കാളിദാസനും ഘടകർപ്പരനും സന്ദേശഫലനായി മേഘത്തെയാണ് തെരഞ്ഞെടുക്കുന്നത്. രണ്ടുപേരും സമകാലികരും വിക്രമാദിത്യവിഭാത്സദസ്സിൽ അംഗങ്ങളുമായിരുന്നുവെന്ന് “ധന്വന്തരിക്ഷപണകാ”ദിപദ്യവും ഐതിഹ്യവും ഉദ്ഘോഷിക്കുന്നു. ഈ ഐതിഹ്യം തികച്ചും ശരിയാണെന്നു പല ചരിത്രഗവേഷകപ്രവേകന്മാരുടെയും അഭിപ്രായം. സമകാലീനരായ ഈ രണ്ടു കവികളിൽ ആരു ആരെ അനുകരിച്ചു എന്നു തീർത്തു പറയാൻ, ആ വിദൂരഭൂതകാലത്തെക്കുറിച്ചുള്ള പരിമിതമായ അറിവുമൂലം, നമുക്ക് സാധിക്കാതെയാണിരിക്കുന്നത്. ഏതായാലും, എവിടെ നിന്നോ കാളിദാസകവിഹൃദയത്തിൽ കടന്നു കൂടിയ സന്ദേശമെന്ന ഈ ചെറിയ ആശയപ്രകാശം പ്രതിഭ, അഭ്യാസം, വ്യത്പത്തി എന്നീ ശക്തിവിശേഷങ്ങളുടെ നിരന്തരപ്രവർത്തനമൂലം കളങ്കമറുന്ന്, കറമാറി, നവങ്ങളായ ഗുണാതിശയങ്ങൾ കൈക്കൊണ്ടു രസമയമായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു നിര

കൂടും വിനിമിതമായി ഒരു വാക്സയാപ്രവാഹമാണ് മേഘദൂതകാവ്യമെന്നു സാമാന്യമായിപ്പറയാം. കാളിദാസന്റെ മേഘദൂതമാവിർഭവിച്ചതിനുശേഷമാണ് സാഹിത്യത്തിൽ സന്ദേശകാവ്യപ്രസ്ഥാനം ഉണ്ടായതെന്നുള്ളതു നിസ്തംഗയമാണ്.

മേഘദൂതം പറപ്പെട്ടതുമതൽ തന്നെ പല കവിയരും പ്രാർത്ഥികളും അതിനെ അനുകരിച്ച സന്ദേശകാവ്യങ്ങൾ രചിച്ചതായി വിചാരിക്കണം. പല സാഹിത്യശാസ്ത്രനിരൂപകന്മാരും ഇമ്മാതിരി നിബിഢവസ്തുക്കളെ ദൂതന്മാരാക്കി നിബന്ധിക്കുന്ന സന്ദേശകാവ്യങ്ങളെ കഠിനമായി ആക്ഷേപിച്ചിരുന്നു. ക്രിസ്തപഞ്ചം ഏഴാംശതകത്തിൽ ജീവിച്ചിരുന്ന 'ഭാമഹൻ' എന്ന ആലങ്കാരികൻ തന്റെ "കാവ്യാലങ്കാര"ത്തിൽ,

“അയുക്തിമദ്യഥാ ദൂതാ ജല

ദൂതാരുതാദയഃ

തഥാ ഭൂമരഹാരിതചക്രവാ

കന്തുക്കാദയഃ

അവാചോവ്യക്തവാചശ്ച ദൂരദേശ

വിചാരിണഃ

കഥം ദൂത്യം പ്രപദ്യേരന്നിതി

യുക്ത്യാ ന യുജ്യതേ”

എന്നു പ്രസ്താവിച്ചിരിക്കുന്നത് പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധേയമാണ്. മേഘസന്ദേശത്തിലെ ദൂത്യമെന്ന ആശയംകവൻ ഭവഭൂതി “മാലതീമാധവം” നാടകത്തിൽ നായകനായ മാധവൻ തന്റെ ഭയനീയസ്ഥിതി നായികയായ മാലതിയെ അറിയിക്കുവാൻ ഒരു മേഘത്തോടു പ്രാർത്ഥിക്കുന്നതായി പ്രസ്താവിക്കുന്നു. ഏ. ഡി. ഒൻപതാംശതകത്തിൽ ജീവിച്ചിരുന്ന ജിനസേനൻ എന്ന ജൈനകവി മേഘദൂതിലെ ഓരോ പാദത്തെയും ഓരോ ശ്ലോകത്തിൽ ഘടിപ്പിച്ചു

പാശ്ചാല്യഭയം എന്ന ഒരു കാവ്യം രചിക്കുകയുണ്ടായി. വിപ്രലംഭശ്രുങ്ഗാരത്തിനു സർവ്വമാ പ്രാധാന്യം നൽകിയിട്ടുള്ള സന്ദേശകാവ്യങ്ങളിൽ, മേഘദൂതകഴിഞ്ഞാൽ ഏറ്റവും പ്രാചീനമായിട്ടുള്ളതു് ഏ. ഡി. പന്ത്രണ്ടാം ശതാബ്ദത്തിൽ വംശരാജാവായിരുന്ന ലക്ഷ്മണസേനന്റെ പണ്ഡിതസദസ്സിലെ ഒരംഗവും, ജയദേവകവിയുടെ സമകാലികനുമായിരുന്ന യോഗിയുടെ പവനദൂതമാകുന്നു. ലക്ഷ്മണസേനനിൽ അനുരക്തയായി മലയ പർവതപ്രാന്തങ്ങളിൽ അസ്ഥനമായ് കഴിഞ്ഞുകൂട്ടുന്ന ഒരുഗന്ധർവ്വവതി ആരാജാവിന്റെ സമീപത്തേക്കു പവമാനപോതത്തെ പ്രേമസന്ദേശവാഹകനാക്കിയയയ്ക്കുന്ന പ്രസ്തുതസന്ദേശകാവ്യം പദലാളിത്യത്തിലും, അത്ഥപരശ്ചല്യത്തിലും, രീതിമാധുര്യത്തിലും ഏകദേശം മേഘദൂതത്തോടുതുല്യവരുന്നതെന്നു നിസ്തംഗയം അഭിപ്രായപ്പെടാം.

കാളിദാസൻ വാല്മീകിയെ അനുകരിച്ചാണു മേഘസന്ദേശരചന സാധിച്ചതെന്നിരുന്നാലും കേവലം ഹായാസംക്രമണത്തിൽ കവിത്തെ ഒരുബന്ധം കാളിദാസനും ആദികവിയായ ആ മഹാഷിപുംഗവനും തമ്മിലില്ല. എന്നാൽ, മേഘസന്ദേശവും പിന്നീടുണ്ടായ പവനദൂതാദികളും തമ്മിൽ ഉപജീവ്യോപജീവകഭാവം സ്പഷ്ടമാണ്. അങ്ങനെ കാളിദാസന്റെ മേഘദൂതത്തെ നിസ്തന്ദ്രം അനുകരിക്കുന്ന സംസ്കൃതസന്ദേശകാവ്യങ്ങളിൽ ഏകദേശം അറുപതെണ്ണം ഇപ്പോൾ അച്ചടിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നു. കൂടാതെ, ഭാരതത്തിലെ മിക്കനാട്ടു ഭാഷകളിലും ഈ പ്രസ്ഥാനവിശേഷം കടന്നുകൂടി തത്തഭ് ഭാഷായോഷകളെ വി

ഭൂമിതകളാക്കിയിട്ടുണ്ട്. എങ്കിലും, ഭാരതവർഷത്തിലെ ഇതരഭാഗങ്ങളെ അപേക്ഷിച്ചു സന്ദേശകാവ്യങ്ങളുടെ ഉദയത്തിന് ഏറ്റവും മഹനീയമായ കീർത്തിസമ്പാദിച്ചിട്ടുള്ള പുണ്യഭൂമിയാണ് കേരളം. കാളിദാസനെ മാതൃകയാക്കി ശുക, കോകില, ഭരത, ഭംഗ, കോക, ചകോര, ചാതക, ഗുലാഭിസന്ദേശ കാവ്യങ്ങൾ അനൗഘാതരായ കേരളകവികൾ സംസ്കൃതത്തിൽ രചിച്ചിട്ടുണ്ട്. സന്ദേശകാവ്യപ്രസ്ഥാനം മലയാളഭാഷയിലും കാലക്രമത്തിൽ കടന്നുകൂടുകയുണ്ടായി. മേഘ, ശുക, കോകിലസന്ദേശങ്ങളുടെ തത്ത്വമുള്ള 14ാം ശതകത്തിൽ ജീവിച്ചിരുന്ന ഏതോ ഒരു പണ്ഡിതകവിയുടെ ഉണ്ണീലീസന്ദേശം, വലിയ കോയിത്തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലെ മയൂരസന്ദേശം, പി. ജി. രാമയ്യർ അവർകളുടെ വിപ്രസന്ദേശം, എം. രാജരാജവർമ്മ തിരുമനസ്സിലെ ഗന്ധസന്ദേശം, കൊല്ലം ഗോവിന്ദപ്പിള്ള അവർകളുടെ മാഞ്ചാരസന്ദേശം, ശിവൊള്ളിനമ്പൂരിയുടെ ഭാതൃഹസന്ദേശം എന്നീ കൃതികളുമാണ് കേരളഭാഷയിലെ പ്രധാനസന്ദേശ കാവ്യങ്ങൾ. ഇവയിൽ കാവ്യഗുണം കൊണ്ടും, രചനാസൗഷ്ഠ്യം കൊണ്ടും, പ്രചാരപ്രാപ്യം കൊണ്ടും മുന്നണിയിൽ നില്ക്കുന്നവ ഉണ്ണീലീസന്ദേശവും മയൂരസന്ദേശവുമാകുന്നു.

സന്ദേശകാവ്യങ്ങളിൽ മിക്കവയും കാളിദാസനെ ഉപജീവിക്കുകയാൽ മേഘദൂതത്തെയാണ് ലക്ഷണം തിരഞ്ഞ സന്ദേശകാവ്യമെന്നു പറയാം. ഏതെങ്കിലും കാരണത്താൽ പ്രാണപ്രേയസീവിപ്രയുക്തനായി വിദൂരദേശവാസം അനുഷ്ഠിക്കുവാൻ ഭരതാഗ്രമുണ്ടാകുന്ന ഒരു

വൻ വിയോഗപീഡിതനായിത്തീരുകയും പ്രിയതമയ്ക്കുണ്ടാകാവുന്ന വിരഹദുഃഖത്തെ യോജിച്ച് കാമഭ്രാന്തനായി ഭവിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

“വിശ്വേഷാത്ത്യാ വിധൂരമനസാം
വല്ലഭാനാമുദനം

പ്രാണാൻ വീണാപരിമുളഗിരാം
കണ്ഠനാളേ നിരസേ”

[ഭരതസന്ദേശം]

എന്ന തത്ത്വം മനസ്സിലാക്കി അതനുസരിച്ചു ള്ളതുകൊണ്ടു പോകുവാൻ നിർജീവവസ്തുക്കളെയോ വല്ല ജീവികളെയോ അയാൾ നിയോഗിക്കുന്നു. ഈ ആശയത്തെ കേന്ദ്രീകരിച്ചുകൊണ്ടു നിർമ്മിക്കുന്ന സന്ദേശകാവ്യങ്ങൾക്കു പൂർവ്വസന്ദേശമെന്നും ഉത്തരസന്ദേശമെന്നും രണ്ടുഭാഗങ്ങൾ ഉണ്ടായിരിക്കും. പൂർവ്വഭാഗത്തിൽ സാധാരണയായി നായികാനായകവിശ്വേഷം, സന്ദേശസന്ദർഭം, ദൂതാവജ്ഞനം, ദൂതമാർഗ്ഗനിർദ്ദേശം എന്നിവയുടെ വിവരണവും, ഉത്തരഭാഗത്തിൽ നായികാവാസസ്ഥലവർണ്ണനം, നായികാവർണ്ണനം, അടയാളവാക്യകഥനം, സന്ദേശവിവരണം എന്നിവയും അടങ്ങിയിരിക്കും. ഈ വക കാവ്യങ്ങളിൽ സന്ദേശമാണു പ്രധാനംഗമെങ്കിലും, മാർഗ്ഗവർണ്ണനത്തിലാണ് എല്ലാക്കവികളും ശ്രദ്ധപതിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളത്. കാരണം, അവിടമാണ് കവിയുടെ വിജ്ഞാനപ്രകടനത്തിനും പ്രതിഭാപ്രകാശനത്തിനും ഏറ്റവും പറ്റിയ ഘട്ടം.

ഇങ്ങനെയുള്ള മിക്ക സന്ദേശകാവ്യങ്ങളിലും വിരഹമനുഭവിക്കുന്ന ഭാര്യ ഭർത്താക്കന്മാർ നായികാനായകന്മാരായിരിക്കുകയാൽ, ഇവയുടെ അങ്ഗീരസം വിപ്രലംഭശ്രേഷ്ഠാരമായിരിക്കുമെന്നു വിശേഷിച്ചു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. എ

ന്നാൽ തത്പജ്ഞാനസിലാന്തങ്ങളെ പ്രചരിപ്പിക്കുവാനുള്ള ഒരുത്തമ മാർഗ്ഗമായി സന്ദേശകാവ്യത്തെ സംവീക്ഷിച്ച ചില കവികൾ, അവരുടെ സന്ദേശകാവ്യങ്ങളിൽ ഭക്തിരസത്തിനും സ്ഥായിത്വം കല്പിക്കുകയുണ്ടായി. ഇത് പ്രത്യക്ഷത്തിൽ ഒരു വലിയ വ്യതിയാനമാണ്.

എന്നാൽ ഒരു കാമുകൻ തന്റെ പ്രാണപ്രിയയോടു തോന്നുന്ന പ്രണയപ്രകടനവും, ഭക്തിപരവശനായ ഒരു യമിപ്രവരൻ ഈശ്വരനോടു തോന്നുന്ന പ്രീതിപരമ്യവും സമാനങ്ങളായ മാനസിക വൃത്തികളിൽ നിന്നുമാണ് സമുദ്ഭൂതമാകുന്നതെന്നറിയുമ്പോൾ, ഇതൊരു വിപ്ലവകരമായ പരിവർത്തനമായി നമുക്കു തോന്നുകയില്ല. ശ്രീചൈതന്യ ഭഗവാനും രൂപഗോസ്വാമിയും ശുങ്ഗാരരസത്തെ മധുരരസവുമായി സംഘടിപ്പിക്കുവാൻ ചെയ്തിട്ടുള്ള യത്നങ്ങളും ഈ സന്ദർഭത്തിൽ സ്മർത്തവ്യങ്ങളാണ്. ചേതോമൂല്യം, നേമിമൂല്യം, ഭക്തിമൂല്യം എന്നീ സന്ദേശകാവ്യങ്ങളിൽ സ്ഥായിത്വം ഭക്തിരസത്തിനാണ്. “ധർമ്മരാജാവു” എന്ന പാവനനാമം വഹിച്ചിരുന്ന കാർത്തികതിരുനാൾ മഹാരാജാവ് തിരുമനസ്സിനോടു ഒരു ചാതകമുഖേന ധനാഭ്യർത്ഥനചെയ്യുന്ന ചാതക സന്ദേശകാരൻ സ്വകാവ്യത്തിന്റെ അങ്ഗീരസമായി ഭാവവീരരസത്തെ തെരഞ്ഞെടുത്തിരിക്കുന്നു. ഒരുപക്ഷേ, “വീരശൃംഗാരയോരേകഃ” എന്ന ആലങ്കാരികമതമനുസരിച്ച്, സന്ദേശകാവ്യങ്ങളിൽ വീരരസത്തിനു വിപ്രലംഭശൃംഗാരത്തെപ്പോലെ തന്നെ സ്ഥായിഭാവവിഷയത്തിൽ ഒരുതൃപ്തിപ്പെടുമുണ്ടെന്നായിരിക്കാം ഈ കവിയുടെ അഭിപ്രായം.

കാളിഭാസൻ ഒരു നിഷ്ജീവവസ്തുവിനെയാണു സന്ദേശഹരനാക്കിയത്. “കാമാർത്താ ഹി പ്രകൃതികൃപണാശ്ചേതനാ ചേതനേഷ” എന്ന് ആ ഭിഗന്തവിശ്രാന്തകീർത്തിക്കു തക്ക സമാധാനവുമുണ്ടായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തെ അനുകരിച്ചവരിൽ ചിലർ ജന്തുക്കളെയും മനുഷ്യരെപ്പോലും ഭൂതന്മാരാക്കുകയുണ്ടായി. ഉലുവഭൂതം, ഉലുവസന്ദേശം, വിപ്രസന്ദേശം, ഉണ്ണനീലിസന്ദേശം എന്നിവയിൽ മനുഷജീവികളാണു സന്ദേശഹാരികൾ. തത്പക്ഷിനകന്മാരായ ചില കവികൾ ഒരു പടി കൂടിക്കടന്ന് ഭക്തി, മനസ്സ് എന്നീ സാമാന്യാശയങ്ങളെ ദൈത്യവാഹകന്മാരും സന്ദേശസപീകർത്താക്കളുമാക്കിത്തീർത്തു. വിഷ്ണുഭാസന്റെ മനോഭൂതിൽ കവി വിഷ്ണുവിനോടു തന്റെ ഭക്തിയെ അറിയിക്കാൻ മനസ്സിനെ ഭൂതനായി നിയോഗിക്കുന്നു. കാളീപ്രസാദൻ തന്റെ “ഭക്തിഭൂതി”യിൽ മുക്തിയെ പ്രണയിനിയാക്കി സങ്കല്പിച്ച് അവളുടെ സമീപത്തേക്കു ഭൂതിയായി ഭക്തിയെ അയയ്ക്കുകയാണു ചെയ്യുന്നത്!

കാളിഭാസന്റെ മേഘഭൂതം തുടങ്ങി മിക്ക സന്ദേശകാവ്യങ്ങളിലും മന്ദാക്രാന്താവൃത്തമാണ് ഉപയോഗിച്ചിരുന്നത്. എന്നാൽ വളരെ ചുരുക്കം പേർ ഇതിലും ചില വ്യത്യാസങ്ങൾ വരുത്തുവാൻ മടിച്ചില്ല. രൂപഗോസ്വാമിയുടെ ഹംസഭൂതം ശിഖരിണീവൃത്തത്തിലും, വിഷ്ണുഭാസന്റെ മനോഭൂത വസന്തതിലകത്തിലും, ജംബൂകവിയുടെ ചന്ദ്രഭൂത മാലിനീവൃത്തത്തിലും, ഭോലാനാഥന്റെ പാമ്പുമൂല ശാർദൂലവിക്രീഡിതം വൃത്തത്തിലുമാണു നിബലമായിരിക്കുന്നത്.

സന്ദേശകാവ്യങ്ങൾക്കു സംസ്കൃതസാഹിത്യത്തിൽ ഒരു ഗണനീയമായ സ്ഥാനമുണ്ടെന്നും അവ ആത്മഗീതങ്ങളുടെ ഭൗർല്ലഭ്യത്തെ പരിഹരിക്കുന്നുവെന്നും ഒരിക്കൽ പ്രസ്താവിച്ചുവല്ലോ. ആത്മാവിഷ്ണുരണേച്ഛയാണു പല സന്ദേശകാവ്യങ്ങളുടെയും ഉത്പത്തിക്കു നിദാനം. മേഘഭൂതത്തിലെ യക്ഷന്റെയും യക്ഷിയുടെയും മറ്റും കഥയെല്ലാം വെറും വ്യപദേശമാണെന്നും നായകൻ കാളിദാസനാണെന്നും നായിക ഒരു അവന്തിരാജകുമാരിയാണെന്നും ചിലർക്കു അഭിപ്രായമുണ്ടു്.

“സ്വപ്രേപുവും മഹിതവ്രതേർ
വിക്രമാദിത്യനാമുഃ

പോക്കുംചക്രേ തരണ ജലഭം
കാളിദാസഃ കവീന്ദ്രഃ”

എന്നു ലീലാതിലകത്തിൽ കാണുന്നതിനാൽ വിക്രമാദിത്യന്റെ നാമോദരിയുടെ അടുക്കലേക്കു കാളിദാസൻ മേഘത്തെ അയയ്ക്കുകയാണു ചെയ്തതെന്നു കേരളത്തിൽ വിശ്വസിച്ചിരുന്നതായി തെളിയുന്നു.

“സ്ഥാനാദന്യോത് സരസനിച്ചുളാ
ഭുത്പതോ ദങ്മുഖഃ ഖം
ദിങ്നാഗാനാം പഥി പരിഹരൻ
സ്ഥൂലഹസ്താവലേപാൻ”

എന്ന ഭാഗത്തു കാളിദാസൻ സമകാലികന്മാരായിരുന്ന നിചുളനെയും ദിങ്നാഗാചാതുനെയും സൂചിപ്പിക്കുന്നതായി മല്ലിനാഥനും ദക്ഷിണാവർത്തനാഥനും വ്യാഖ്യാനിക്കുന്നു. കാളിദാസൻ ഒരു രാജകുമാരിയെ പരിഗ്രഹിച്ചിരുന്നു എന്നൊരു ഐതിഹ്യവുമുണ്ടു്. മേഘത്തിന്റെ മാർഗ്ഗം വർണ്ണിക്കുന്ന ഭാഗങ്ങളിൽ കവിയുടെ അത്യധികമായ ഉത്കണ്ഠ പ്രകടമാകുന്നു.

സവോപരി, നായികയുടെ മാതാപിതാക്കന്മാരെപ്പറ്റിയോ, മറ്റു ബന്ധുജനങ്ങളെപ്പറ്റിയോ, പരിചാരികമാരെക്കുറിച്ചോ കവി യാതൊന്നും പ്രസ്താവിക്കാതിരുന്നതു് നായികയുടെ താദാത്മ്യനിഗ്രഹത്തിനല്ലയോ എന്നു സംശയിക്കാവുന്നതാണു്. ആകപ്പാടെ യക്ഷന്റെ പിറകിൽ മറഞ്ഞുനിന്നുകൊണ്ടു് കാളിദാസൻ സ്വപ്രിയതമയ്ക്കു മേഘം മുഖേന സന്ദേശമയയ്ക്കുന്നതാണു മേഘസന്ദേശമെന്നു വിചാരിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ഇതു ശരിയാണെങ്കിൽ, മേഘസന്ദേശകാവ്യം ലോകത്തിലെ ആത്മാവിഷ്ണുരക്ഷകളായ സ്വപ്നദശഗീതങ്ങളിൽ അഗ്രിമസ്ഥാനാർഹമായിത്തീരും. വിഷ്ണുദാസൻ, കാളീപ്രസാദൻ കേരളവർമ്മ വലിയകോയിത്തമ്പുരാൻ എന്നീ കവിവരന്മാരുടെ സന്ദേശകാവ്യങ്ങൾ ഒന്നാംകിടയിലുള്ള ആത്മഗീതങ്ങളാണെന്നുള്ളതു നിസ്തർക്കമായ ഒരു സംഗതിയാണു്.

രസപുഷ്പങ്ങളായ സാഹിത്യകൃതികളിൽ സന്ദേശകാവ്യങ്ങൾ ഒരുത്തമസ്ഥാനം അർഹിക്കുന്നു. മിക്ക സന്ദേശകവികളും വിപ്രലംഭശ്രോതാപരിപോഷണത്തിൽ ബലശ്രദ്ധരായിരുന്നു. എന്നാൽ ഈ വിഷയത്തിൽ കവി സമുദായ കാളിദാസന്റെ ശതയോജനദൂരം നിൽക്കുവാൻ മറ്റൊക്കും കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. ധോയിയുടെ പവനദൂതവും, ലക്ഷ്മീദാസന്റെ ശുകസന്ദേശവും കാളിദാസനെ അനുകരിച്ചു് വിപ്രലംഭശ്രോതാപരിപോഷണത്തിനു് എതിർവശമായ സംഭോഗശ്രോതാപരിപോഷണവും പലയിടത്തും സൂചിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടു്. എങ്കിലും, ഇക്കവികളുടെ രസസ്സരണനെപ്പണ്യം ഒരുപോലെല്ല. മേഘ

സന്ദേശത്തിന്റെ വർണ്ണമായ രസത്തിൽ നായകൻ കൂടി അനുഭവേശിക്കുന്നതിനു പുറമേ, രസാനുഭവത്തിൽ സന്ദേശഹര നെയും ഭാഗഭാഷാക്കിത്തീർക്കുന്നു. എന്നാൽ ഇതരകാവ്യങ്ങളിൽ സന്ദേശഹരന് രസാനുഭവത്തിൽ മിക്കയിടങ്ങളിലും യാതൊരു ഭാഗഭാഗിതപവുമുള്ളതായിക്കാണുന്നില്ല. മേഘം മല്ലേമാറ്റം സംഭോഗസുഖമനുഭവിക്കുന്നതായി പ്രസ്താവിക്കുന്ന നായകൻ ഭാഗ്യാവിയുക്തനായാൽ അയാളുടെ വിപ്രലംഭം ഉത്കടാവസ്ഥയെ പ്രാപിക്കുന്നു. സർവ്വപരി, സന്ദേശഹരനായ മേഘം തന്നെ വിപ്രലംഭശൂന്യഗാരത്തിന്റെ ഒരു ഉദ്ദീപനവിഭാവമാണ്. ഇതുപോലെ, ഓരോ നിസ്സാരകാവ്യങ്ങളിൽപോലും ഒഴുചിത്രം ഭീഷ്മിച്ച സ്ഥായിരസത്തെ പരിപോഷിപ്പിക്കുവാൻ കാളിദാസനെപ്പോലെ മററാക്കും സാധിച്ചിട്ടില്ലെങ്കിലും, ശുകസന്ദേശം, കോകിലസന്ദേശം, പവനദൂതം, ഉണ്ണനീലീസന്ദേശം, മയൂരസന്ദേശം എന്നീ കൃതികൾ കാവ്യരസനിഷ്ഠനികളായ ശൃംഗാരകവിതകളാണെന്നുള്ളതു നിവിവാദമാണ്. ദേശചരിത്ര നിർമ്മിതിയിൽ പ്രകൃത്യാ പരാജ്ഞാലയമായ ഭാരതീയർ ദൂതൻ കടന്നുപോകുന്ന മാറ്റത്തെ യെല്ലാം സുഭീഷ്ടം വണ്ണിച്ചിരിക്കുന്നത് അനന്തരകാലീനരായ ഭൂമിശാസ്ത്രകാരന്മാർക്കും ചരിത്രഗവേഷകന്മാർക്കും അത്യധികം ഉപയോഗപ്രദമാണ്. എങ്കിലും, മിക്ക സന്ദേശകാവ്യങ്ങളും ഗതാനുഗതികതപംകൊണ്ടും വൈചിത്ര്യഭാവംകൊണ്ടും സാഹൃദയഹൃദയങ്ങൾക്ക് അരോചകങ്ങളായി ഭവിച്ചിട്ടുണ്ട്.

മേഘദൂതമൊഴിച്ചാൽ, സന്ദേശകാവ്യപ്രസ്ഥാനത്തിൽ അത്യന്തകൃഷ്ണസ്ഥാനം

ഹമായതു കരിങ്ങവള്ളി മനയ്ക്കുലെ ലക്ഷ്മീദാസന്റെ ശുകസന്ദേശവും, അതു കഴിഞ്ഞാൽ ഉദ്ദണ്ഡസൂരികളുടെ കോകിലസന്ദേശവുമാണ്. ഈ രണ്ടു കേരളീയകവികളും കാളിദാസനെ അതിരുകടന്നു കരിച്ചിട്ടുണ്ടെന്ന് അക്രൂതികൾ തുലനം ചെയ്ത പഠിക്കുന്ന ഏതൊരുവനും അനായാസേന മനസ്സിലാവും. മേഘദൂതത്തിൽ നിന്നും പറയത്തക്ക വിഭിന്നതയൊന്നും മിക്ക സന്ദേശകാവ്യങ്ങൾക്കുമില്ല. ശുകസന്ദേശത്തിന്റെയും സ്ഥിതി ഇതിൽ നിന്നും വളരെ വ്യത്യസ്തമാണെന്നു പറയുവാൻ പാടില്ല. ശുകസന്ദേശം മേഘസന്ദേശപ്ലായാനസാരിയാണെങ്കിലും, ലക്ഷ്മീദാസന്റെ പ്രതിഭയുടെ പ്രകാശവും, രചനയുടെ വൈചിത്ര്യവും, വാഗ്വിലസത്തിന്റെ വൈഭവവും അതിൽ എവിടെയും തെളിഞ്ഞുകാണാം. എന്നാൽ കോകിലസന്ദേശത്തിന്റെ സ്ഥിതി ഇങ്ങനെയല്ല. ലക്ഷ്മീദാസൻ ഒരു ശുകത്തിന്റെ സഹായമപേക്ഷിക്കുന്നുവെങ്കിൽ, ഉദ്ദണ്ഡൻ “കോകിലം” എന്ന വർഗ്ഗനാമംകൂടി നിദ്ദേശിക്കുന്നു എന്നു മാത്രമേദേ. നമ്പൂതിരിപ്പാട് നായകനെ നായികയിൽനിന്നും വേർപെടുത്തുന്നതിൽ “ദപാരാസേധഃ കപന ഹതവിധേർദൂരനീതഃ” എന്നു വിധിയെ കുറപ്പെടുത്തുന്നതിന്റെ ഒരു പ്രതിധ്വനിയാണ്, “ചിത്രാ ദൈവീ ഗതിരിയം” എന്ന കോകിലസന്ദേശവാക്യം. പ്രണയിനികളുമൊരുമിച്ചു കാമക്രിഡാരസാസ്വാദനത്പരരായിരിക്കുമ്പോഴാണ് കോകിലശുകസന്ദേശനായകന്മാർ നീലകേശികളാൽ അപഹൃതന്മാരാകുന്നത്. ഉണ്ണനീലീസന്ദേശത്തിൽ നീലകേശിയുടെ സ്ഥാനത്തു് ഒരു യക്ഷിയാണെന്നു മാത്രമേ വ്യത്യാസം

മുഖ്യ. “ലക്ഷ്മി രാഗേ ശരദി ശശിന സ്തരധരേ കയോശിത്” എന്ന ശുക്തസന്ദേശപ്രാരംഭവും കോകിലസന്ദേശത്തിൽ “സരയേ തുംഗേ സഫലധിതയാ കോപി സംക്രീഡമാനഃ” എന്ന രൂപത്തെ പ്രാപിച്ചു. ശുക്തസന്ദേശനായകൻ “സരജന്യാബ്ധേ” ഭവതുഭവതേ സ്വാഗതം” എന്നു ഭൂതനെ അഭിവാദനം ചെയ്യുന്നതിനെ അതേപടി അനുകരിച്ച് ഉദ്ദണ്ഡന്റെ നായകൻ “അത്രായാഹി പ്രിയസഖ നന്ദ സ്വാഗതം” എന്നും കേരളകാളിദാസൻ “ധന്യാത്മാവേ! ഖഗവര! ജയിച്ചാലും” എന്നും ഭൂതനെ സ്വാഗതം ചെയ്യുന്നു. ഉണ്ണുനീലീസന്ദേശത്തിൽ വിവേകശുന്യങ്ങളായ ജീവികൾക്കുപകരം, ഒരു മനുഷ്യജീവിയെത്തന്നെ സന്ദേശഹരനായി നിയമിക്കുന്നതു ഒരു വലിയ വ്യതിയാനമാണ്. കോകിലസന്ദേശം ശുക്തസന്ദേശത്തെ മാത്രമല്ല മേഘസന്ദേശത്തെയും അനുകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. “കാന്തോദന്തസ്സുഹൃദപനന്ദഃ സംഗമാത് കിഞ്ചിദനഃ” എന്നു മേഘസന്ദേശത്തിലും, “കാന്തോദന്തസ്സുഹൃദപനന്തോ വിപ്രയോഗദ്വിതാനാം” എന്നു കോകിലസന്ദേശത്തിലും കാണുന്നു. യാത്രാവസരത്തിൽ സന്ദേശഹാരിയ്ക്കുണ്ടാകുമെന്നു കാളിദാസൻ പ്രതീക്ഷിക്കുന്ന പവനാനുകൂല്യം കോകിലത്തിനുമുണ്ടാകുന്നുവെന്ന്, “മന്ദം മന്ദം നദതി പവനശ്ചാനുകൂലോ യഥാതഥാം” എന്ന മേഘസന്ദേശ ഭാഗവും “കന്യാകൂലോപവനപവനം ഘനവ സ്തേനുകൂലാഃ” എന്ന കോകിലസന്ദേശഭാഗവും ഉദ്ഘോഷണം ചെയ്യുന്നുണ്ട് “സന്ദേശം മേ ഹര” എന്നു കാളിദാസന്റെ നായകൻ മേഘത്തോടപേക്ഷിക്കുമ്പോൾ “സന്ദേശം മേ നയ” എന്നു ശാസ്ത്രികളുടെ നായകൻ

കോകിലത്തോടു പ്രാർത്ഥിക്കുന്നു. ചുരുക്കത്തിൽ, ലക്ഷ്മീദാസൻ ഹായാപഹാരിയും ഉദ്ദണ്ഡസൂരികൾ ഹായാപദപാദാപഹാരിയുമാണെന്നു പറയാം. കോകില സന്ദേശത്തിൽ എന്തെല്ലാം ഗുണഗണങ്ങൾ ഇണങ്ങിച്ചേർന്നിരുന്നാലും, കവിയുടെ ഇത്തരത്തിലുള്ള അപഹരണകർമ്മം അപലപനീയവും ഉദ്ദണ്ഡ സൂരികളെപ്പോലെയുള്ള സാഹിത്യകേസരികളുടെ ഗൗരവത്തിന് പോരാത്തതുമാകുന്നു.

കേവലം ഭാവനാവിശിഷ്ടങ്ങളായ ഇതിവൃത്തങ്ങൾ ആധാരമാക്കിയാണു മിക്ക സന്ദേശ കാവ്യകാരന്മാരും കാവ്യ വ്യവസായം നടത്തിയിട്ടുള്ളത്. എന്നാൽ, ഈ കൃത്രിമ കല്പനകൊണ്ടു കത്സിതമാകാത്ത കഥാവസ്തുവാണു മയൂരസന്ദേശത്തിലേത്. ഇപ്രകാരം സ്വാന്തര്യപ്രകാശനത്തിൽ കേരളവർമ്മ വലിയകോയിത്തമ്പുരാൻ ഇതരസന്ദേശകവികളെ അതിശയിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിലും, അപഹരണവിഷയത്തിൽ ഉദ്ദണ്ഡസൂരികൾക്കു തുല്യമായ ഒരു സ്ഥാനം അദ്ദേഹത്തിനുമുണ്ട്. യക്ഷൻ മേഘത്തെക്കാണ്മ്പോൾ, “ഉള്ളിൽ തള്ളിവരുന്നമാലൊട്ടു മനോരാജ്യത്തിൽ നിലക്കുന്ന” പോലെ, മയൂരത്തെക്കാണ്മ്പോൾ പ്രസ്തുത നായകനും “ഇണ്ടൽക്കേറ്റം വശഗനവിടെത്തന്നെ മിണ്ടാതെ” നിന്നുപോയി.

“തേനാത്മിതപം തപയി വിധിവശാദി
ഭൂര ബന്ധുർ ഗതോഹം”

എന്ന മേഘസന്ദേശപദ്യത്തിന്റെ ഒരു പാഠ്യപ്രകാരമാണ്.

“ഭൂനം ഭൂരസ്ഥിതദയിതനാ
യേതുമാശ്വാസമില്ലാ-
തേനം ഭീനം ജനമനു കനിഞ്ഞൊന്നു
ചെയ്താലുമില്ലോ”

* “നാളത്തേ പാഠം”

മുഴിക്കുളം എം. രാമൻപിള്ള

‘ആശയുണ്ടു പഠിക്കുവാനെങ്കിലു-
മാവതില്ലതെന്നമ്മയോടോതുവാൻ’
പൊന്നുഷസ്സിനുപോലുമുണ്ടുവാ-
നെന്നുടയവർ ചെന്നു വിളിക്കണം
എന്നിരിക്കവേ, ഞാൻ വിശ്രമോന്മുഖ-
മുന്നതാശയിലാടുന്നതളുതം !

കൂട്ടുകാരിലൊരാൾ തന്ന തുട്ടിനാൽ
കൂട്ടമേ നാം കഴിച്ചു നിശാമയം
കൂത്തടിക്കുവാനിന്നെത്തിടായ് കിലോ
കൂത്ത വാക്കാൽ മുറിക്കുമെൻ മാനസം

എന്ന മയൂരസന്ദേശപദ്യാലം. കോകില ശുക്തസന്ദേശങ്ങളെയും കേരള കാളിദാസൻ അനുകരിക്കുന്നുണ്ട്.

“കഷ്ടപ്പാടും ജഗത്തിൽ സുഖവുമിട കലന്നോഷ്ഠമേവക്ഷമല്ലോ” എന്ന ശുക്തസന്ദേശഭാഗത്തിനു തുല്യമായ “ഈ ലോകത്തിൽ സുഖമസുഖവും മിശ്രമായ് താനിരിക്കും”. എന്ന മയൂരസന്ദേശഭാഗവും, “കൂജാംകിഞ്ചിത് കരു” എന്ന കോകിലഭൂതഭാഗത്തിന്റെ വിവർത്തനമായ “പൊട്ടാനാകുംപടി രട” എന്ന മയൂരസന്ദേശപദാവലിയും ഈ സന്ദർഭത്തിൽ ഉദ്ധരിക്കേണ്ടവയാണ്.

“മാറ്റം താവച്ഛമുണ കഥയ തസ്തപത് പ്രയാണാനുരൂപം” എന്ന മേഘസന്ദേശത്തിലും,

“തന്ദ്രേശം ചെന്നണവതിനു തേ
ചൊല്ലവൻ മാറ്റമാദു”

എന്ന മയൂരസന്ദേശത്തിലും കാണുന്നവ അർത്ഥത്തിൽ ഒന്നുതന്നെയാണ്.

മിക്ക സന്ദേശ കാവ്യങ്ങളും പൂർവ്വാമി കളെ അനുപദം അനുകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. മേഘസന്ദേശത്തെ അതിസൂക്ഷ്മം അനുകരിച്ച് അവയിൽ നവനവങ്ങളായ ഉല്ലേഖങ്ങളും, പുതിയ പുതിയ ആശയങ്ങളും പുതിയ പുതിയ രസാദികളും കാണുന്നില്ല. അതുതന്നെയാണ് അവയുടെ പ്രചാരാധിത്യത്തിനും അപകർഷത്തിനും പ്രധാന കാരണം.

* രാജകീയ സംസ്കൃത കാളേജ് പ്രിൻസിപ്പാൾ രാജശ്രീ എൻ. ഗോപാലപിള്ള അവർകൾ എം. എ. യുടെ അദ്ധ്യക്ഷതയിൽ നടന്ന മണ്ണാശാലസ്ത്രീ വാഷികസമ്മേളനത്തിൽ സ്തുത്യർഹമായി പാഠമായണം ചെയ്തത്.

നാളെ നാളെയെന്നോതിയാചാര്യൻ
നാലു കാത്തും കൊടുത്തില്ലിതുവരെ
നീളമെന്നാശയൊന്നിനാലിഴുതും-
നാളുമയ്യോ വരണ്ടു കരിഞ്ഞുപോം.

‘ആശയുണ്ടു പഠിക്കുന്നെന്നെങ്കിലും-
മാവതില്ലെന്നിരിക്കീവിധം ജീവിതം’

പാഴ് പണികൊണ്ടു ജന്മം തുലയ്ക്കുവാൻ,
പാമരന്മാരെക്കൊണ്ടു മേളിക്കുവാൻ,
പട്ടിണിത്തൊട്ടിലേറിയാടുന്നതിൽ-
കഷ്ടമാണു—നിരതജന്മഭ്രമം.

പൂമലർവാടിപോലെഴും ബാല്യമേ!
പ്രേമസുന്ദരം വിടർത്തുന്ന കാല്യമേ!
നീ മറഞ്ഞു പോം കാല മെൻജീവിത-
മാമയത്തിലടിഞ്ഞു പോയിടിലും
പാരതന്ത്ര്യത്തിലെന്നും ഞെരുക്കിടും
പാഴ് പടി കാത്തു ജീവിക്കുവയ്യ മേ.

വേർപ്പുവെള്ളത്തിൽ മുങ്ങട്ടെ യെൻമുഖം
ചോപ്പണിയട്ടെ യെൻമെയ് പണികളാൽ
കാപ്പു കെട്ടട്ടെ തുമ്പത്തഴമ്പിനാൽ
കാക്കൽനിന്നു കരയുമെൻ പാണികരം.

നാളെ യങ്ങുപോയെൻ കൂട്ടരോടമീ-
ന്ദ്രായസത്വം വിളംബരം ചെയ്തിടും
നീളമിജ്ജന മീവിധം പട്ടിണി-
ക്കോളിലിട്ടു കരിക്കുകയില്ല ഞാൻ.

എല്ലുപോലും മുറിഞ്ഞു ദാരിദ്ര്യമാം
മുള്ളിൽനിന്നു പണിചെയ്തെടുത്തിടും
വല്ലതുംകൊണ്ടു രക്ഷകരെന്നിലീ-
യല്ലൽ ചേർക്കുന്നി,തെന്തു വിദ്യാജ്ജനം?

ഇപ്പരിഷ്കാരവിദ്യ പഠിക്കുവാ-
നിപ്പൂയില്ലിതു പാറില്ലെന്നിരിക്കിനി!

അന്തരീക്ഷവിജയം.

ബി. പത്മനാഭപിള്ള ബി. എ.

ശാന്തസമുദ്രത്തിൽ അനേകം ദ്വീപുകൾ കാണുന്നുണ്ട്. ഇവ അതിസൂക്ഷ്മമായ പ്രവാളകീടങ്ങളുടെ പഞ്ചരങ്ങുളാൽ നിർമ്മിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതാണ്. അനേകായിരം വർഷങ്ങളായി നിസ്സാരകീടങ്ങൾ അവയുടെ ദേഹംകൊണ്ടാണ് ഈ ദ്വീപുകളുടെ നിർമ്മാണം നിർവ്വഹിച്ചിട്ടുള്ളത്.

ഇക്കാലത്തു വിജ്ഞാനംകൊണ്ടുണ്ടായിട്ടുള്ള അപൂർവ്വനേട്ടങ്ങൾ അനേകം ആളുകളുടെ ചെറിയ ചെറിയ ശ്രമങ്ങളുടെ ഫലമാണ്. പണ്ട് മനുഷ്യൻ തീരെ നിസ്സഹായനായിരുന്നു. ഇന്ന് ബുദ്ധി, ശ്രമം, സഹിഷ്ണുത ഇവയുടെ പ്രാബല്യത്താൽ ലോകത്തിൽ വിജയിയായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു. എത്ര കഷ്ടനഷ്ടങ്ങളും പരിശ്രമങ്ങളും കഴിഞ്ഞാണ് മനുഷ്യൻ ആധുനികനിലയിൽ എത്തിയിരിക്കുന്നത് എന്നുള്ളത് നമുക്ക് വിചാരിക്കാൻ പോലും സാധ്യമല്ല. തീ കത്തിക്കുന്നതിന് ആദ്യം പഠിച്ചിട്ടുതാരാണ്? ധാതുക്കളുടെ ഉപയോഗത്തെപ്പറ്റി ആദ്യം മനസ്സിലാക്കിയത് ആര്? ലേഖനരീതി

ആദ്യമായി സൃഷ്ടിച്ചതാര്? ഇതൊന്നും നമുക്കറിവില്ല. ഒരു നൂതനസൃഷ്ടി നടപ്പിൽ വരുത്താൻ ശ്രമിച്ചവർ അനന്തിമിഷം അനേകം വൈഷമ്യങ്ങൾ തരണം ചെയ്തിട്ടുണ്ടെന്നുമാത്രം നമുക്കറിയാം. അനേകം ആപദ്ഘട്ടങ്ങളേയും അവർ പലപ്പോഴും അഭിമുഖീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. പലപ്പോഴും അവരുടെ പരിശ്രമങ്ങൾ സഫലമായിക്കാണെന്നതിന് അവർക്ക് സാധിച്ചിട്ടില്ല. ഇവരുടെ പരിശ്രമങ്ങൾ തീരെ നിഷ്ഫലമാണെന്ന് സ്ഥൂലദൃഷ്ടിക്കുതോന്നാം. എന്നാൽ ശ്രമങ്ങൾ ഒന്നുംതന്നെ വിഫലമായി വേിച്ചിട്ടില്ല. നിസ്സാരമായിത്തോന്നുന്ന ഇന്നത്തെ പ്രവൃത്തിനുള്ള ഫലവത്തായി പരിണമിക്കുന്നു. പ്രവാളദ്വീപങ്ങൾ ക്രമേണ വർദ്ധിച്ചുവരുന്നതുപോലെ വിജ്ഞാനസാമ്രാജ്യവും ക്രമേണ അഭിവൃദ്ധമാകുന്നു. ഒന്നുരണ്ടു ദാഹരണങ്ങൾ പ്രസ്താവിക്കാം.

ഒരു ശതാബ്ദത്തിനു മുമ്പ് ഇററലിയിൽ 'ഗാൽവനി' എന്ന ഒരു ഗവേഷകൻ ഉണ്ടായിരുന്നു. ഗവേഷണവേള

ദാർമ്മ്യമില്ലാതെ പോയിത്താൻ മൃഗനായ്
കർമ്മഭൂമിതൻ സന്താനമല്ലി! ഞാൻ?

'ആശയങ്ങളെനിക്കമ്മേ പഠിക്കുവാ-
നാര്യരാകമാചാര്യർ തന്നെദ്വയം.'

യിൽ ഒരിക്കൽ ഇരുമ്പുകമ്പിയും ചെമ്പുകമ്പിയും കൊണ്ട് ഒരു ജീവനില്ലാത്ത തവളയെ സ്पर्ശിച്ചപ്പോൾ അതു് അനങ്ങുന്നതായി കണ്ടു. ഇതിന്റെ രഹസ്യത്തെപ്പറ്റിയുള്ള അന്വേഷണം അനേകവർഷം നീണ്ടുനിന്നു. നിസ്സാരമായ ഈ കാര്യത്തിനുവേണ്ടി അനേകകാലം ദുർവ്വയം ചെയ്യുന്നതുകണ്ട് ജനങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തെ പരിഹസിച്ചു. 'തവളയെ നൃത്തം അഭ്യസിപ്പിക്കുന്ന ആൾ' എന്നു പലരും ഹാസ്യമായി അദ്ദേഹത്തെ വിളിച്ചുവന്നു. "ചത്ത തവള അനങ്ങുന്നതുകൊണ്ട് അങ്ങേയ്ക്കു് എന്താണു പ്രയോജനം?" എന്നു പല സ്നേഹിതന്മാർ അദ്ദേഹത്തോടു ചോദിച്ചു. അതിനു മറുപടി "എന്തുപ്രയോജനം?" എന്നുമാത്രം ഉച്ചരിച്ചു. അതിനിസ്സാരമെന്നു തോന്നിയ ഈ പ്രവൃത്തിയെ അവലംബിച്ചു വിദ്യാർത്ഥികളുടെ വിവിധഗുണങ്ങളെ ഗ്രഹിക്കാൻ നൂതനമായ പല ആവിഷ്കരണങ്ങൾ ആവിർഭവിച്ചു. ഒരു നൂറ്റാണ്ടുകൊണ്ട് വിദ്യാർത്ഥികളുടെ പ്രവർത്തനം മൂലം ലോകചരിത്രം മാറി. റോഡുകളും കടവുകളും പ്രകാശമാനമാകുന്നു. വണ്ടികൾ ഓടുന്നു. ഒരു നിമിഷംകൊണ്ടു ഭൂമിയുടെ ഒരുവശത്തുനിന്നു മറുവശത്തു വാങ്ങിയറിയുന്നു. പൂമിവി മുഴുവനും നമ്മുടെ ഗൃഹത്തിന്റെ ഒരു കോണിലിരിക്കുന്നതുപോലെയാണു് നമ്മുടെ അനുഭവം. ദൂരം ഒരു പ്രതിബന്ധമല്ല. നമ്മുടെ സ്വരം വീട്ടിൽ ഒരു ഭാഗത്തുനിന്നും മററൊരുഭാഗത്തു് എത്തുന്നില്ല. എന്നാൽ വിദ്യുദ്ബലത്താൽ അനേകായിരം മൈൽ ദൂരത്തുള്ള സ്നേഹിതന്മാരോടു നമുക്കു് ഇന്നു സംസാരിക്കാം. ദൂരദേശത്തു

ള്ള സംഭവങ്ങൾ കാണാനും സുസാധമാണെന്നു വന്നു കൂടിയിട്ടുണ്ട്.

മനുഷ്യനു് ഭൂമിയിലും സമുദ്രത്തിലും ആധിപത്യം സ്ഥാപിക്കാൻ വലിയ ശ്രമം വേണ്ടിവന്നില്ല. എന്നാൽ ആകാശത്തിൽ വിജയിക്കാൻ വളരെ ശ്രമിച്ചിട്ടും സുസാധമായില്ല. ബലൂണിൽ മുകളിൽ പറക്കാം. എന്നാൽ കാരറിന്റെ പ്രാതികൂല്യത്തിൽ ബലൂൺ സഞ്ചരിക്കയില്ല. ബലൂണിനു് മററൊരു അസൗകര്യവും ഉണ്ട്. അല്പസമയം കൊണ്ടു ഗ്യാസ് പുറത്തുപോകുന്നതിനാൽ അതു വളരുന്നേരം അന്തരീക്ഷത്തിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നില്ല. പട്ടുകൊണ്ടുള്ള ആവരണമാണു് അതിലുള്ളതു്. സോയാജു് എന്നൊരു ജർമ്മൻ അല്യൂമിനിയംകൊണ്ടു് ഒരു ബലൂൺ തയ്യാറാക്കി. അല്യൂമിനിയം കടലാസ്സുപോലെ ലഘുവാണു്. എങ്കിലും അതിനെഭേദിച്ചു് കാരുപറത്തുപോകുകയില്ല. ബലൂൺ ധാതുനിമിത്തമാകുമെന്നു ആരും വിശ്വസിച്ചിരുന്നില്ല. സോയാജു് തന്റെ സർവ്വവത്തും വ്യയം ചെയ്തു പരീക്ഷണങ്ങൾ നടത്തി. നിഷ്ഫലമായി അനേകവർഷങ്ങൾ പ്രവർത്തിച്ചു. ഒടുവിൽ ഒരു ബലൂൺ തയ്യാറാക്കി. വായുവിന്റെ പ്രാതികൂല്യത്തിലും ഇച്ഛാനുസരണം പുരോഗമിക്കത്തക്കവണ്ണം ഒരു ചെറിയ എൻജിനും ഉണ്ടാക്കി. കപ്പലിൽ വെള്ളത്തിനു താഴെ ഒരു സ്കൂവുണ്ട്. അതു കറങ്ങുമ്പോൾ ജലത്തെ ഭേദിച്ചു കപ്പൽ മുന്നോട്ടു നീങ്ങുന്നു. അതുപോലെ വായുവിനെ ഭേദിച്ചു മുന്നോട്ടു ഗമിക്കാൻ ഒരു വലിയ സ്കൂവും നിർമ്മിച്ചു.

ബലൂൺ നിമിതി കഴിഞ്ഞു അതിന്റെ പരിണാമഫലം ആസ്വദിക്കുന്നതിനുമുമ്പ് അദ്ദേഹം പരലോകപ്രാപ്തനായി. സോയാജിന്റെ സഹധർമ്മിണി തന്റെ ഭർത്താവിന്റെ ജീവിതവിജയം ആസ്വദിക്കാനുള്ള ആകാംക്ഷയോടുകൂടി ബലൂണിനെ പരീക്ഷിക്കാനായി ഗവർണ്മെന്റിനോടപേക്ഷിച്ചു. യുദ്ധത്തിൽ വ്യോമയാനം ഉപയോഗിക്കുന്നതിനുള്ള വ്യഗ്രത ഗവർണ്മെന്റിനുണ്ടായിരുന്നു. എന്നാൽ സോയാജിന്റെ ബലൂൺ പരക്കുമെന്നു വിശ്വസിച്ചില്ല. വിധവയുടെ അപേക്ഷ ഗവർണ്മെന്റു ഭയമായി സ്വീകരിച്ചു. ബലൂൺ പരിശോധിക്കാൻ യുദ്ധവിഭാഗത്തിലെ ചില പ്രമുഖന്മാരെ നിയോഗിച്ചു. നിദ്രിപ്പുടിവസം ബലൂൺ സന്ദർശിക്കുന്നതിന് ജനങ്ങൾ തിങ്ങിക്കൂടി. ബലൂൺ വളരെ വിപുലവും ധാതുനിമിതവും ആയതുകൊണ്ട് പട്ടുകൊണ്ടുപൊതിഞ്ഞ ബലൂണിനെക്കാൾ ഭാരമേറിയതാണെന്ന് പരീക്ഷകന്മാർ കണ്ടു. അതിൽ തൊട്ടത്തിയിരിക്കുന്ന യന്ത്രങ്ങൾ ആകാശഗമനത്തിനു വിപ്ലാതങ്ങളാണെന്ന് അവർക്കു തോന്നി. ഈ അത്ഭുത യന്ത്രം തറവിട്ടുയരുകയില്ലെങ്കിലും വിധവയുടെ ആഗ്രഹസിലി ഒന്നു പരീക്ഷിക്കാം എന്നു മാത്രം കരുതി അവർ ബലൂണിനോടു ഘടിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള ചെറിയ യന്ത്രങ്ങളെ മാറി. രണ്ടോ നാലോ അടി ഒരു പക്ഷേ ഉയരമായിരിക്കാം. കഷ്ടം! അവരെ പറഞ്ഞു മനസ്സിലാക്കാൻ ആളില്ല. അവരുടെ അക്രമം കൊണ്ടു നശിപ്പിച്ച യന്ത്രങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കാൻ അനേകവർഷങ്ങൾ വേണ്ടിവന്നു. ഈ

യന്ത്രംകൊണ്ട് ബലൂണിനെ ഇടത്തും വലത്തും മുകളിലും താഴെയും നയിക്കാൻ സാധിക്കുമായിരുന്നു. ബലൂണിനെ ചലിപ്പിക്കാനുള്ള ശ്രമമായി. അതിൽ യന്ത്രങ്ങളുടെ പ്രയോഗം അറിഞ്ഞവരില്ല. ഏതായാലും സന്ദർശകന്മാരിൽ ഒരു എൻജിനീയർ കാര്യം നിവൃത്തിയാക്കുമെന്ന് ഏറ്റവും സോയാജിന്റെ പത്നി ബലൂൺ ഉയരുന്നതു കാണാൻ ജിജ്ഞാസയോടുകൂടി നിമിഷങ്ങൾ എണ്ണിയെണ്ണികഴിയുകയായിരുന്നു. എൻജിനീയർ വളരെ ശ്രമപ്പെട്ട് യന്ത്രം നടത്തി. എന്തൊരു തിശയം! ബലൂൺ ഭൂമിവിട്ടു അതിവേഗത്തിൽ മുകളിലോട്ടുയർന്നു. പ്രതികൂലമായ കാര്യങ്ങളായിരുന്നെങ്കിലും അതിനെ ഭേദിച്ചു ബലൂൺ പാഞ്ഞു. സോയാജിന്റെ ശ്രമം സഫലമായി. മിസ്സിസ് സോയാജ് ആനന്ദാശ്രുക്കൾ വർഷിച്ചു. അന്നാവശ്യമെന്നു മാറിവച്ച യന്ത്രത്തിന്റെ ആവശ്യം അല്പസമയം കഴിഞ്ഞു മനസ്സിലായി. ആകാശത്തിൽ പറന്ന ബലൂൺ അവിടെ നിർത്താനോ നിയന്ത്രിക്കാനോ സാധിക്കാത്തതിനാൽ അല്പസമയത്തിനുള്ളിൽ നിലം പതിച്ചു നാമാവശേഷമായി. സോയാജ് എന്തുദേശത്തിലാണോ ബലൂൺ നിമിച്ച് അതു സഫലമായി എന്നു എല്ലാവർക്കും മനസ്സിലായി. അന്നു മുതൽ പ്രയത്നം ആരംഭിച്ച പത്തുവർഷത്തിനുള്ളിൽ പ്രയത്നം സഫലമായി. 'സെപ്പലിൻ' നിമിച്ച് വ്യോമയാനം യുദ്ധത്തിൽ ഭീഷണാസ്രമായിത്തീർന്നു. യുദ്ധാനന്തരം ഈ വ്യോമയാനം അറാബ് ലാൻറിക് മഹാസമുദ്രത്തെ അനായാസേന കടന്നു. അന്നു

മുതൽ യൂറോപ്പ് അമേരിക്കയ്ക്ക് വീട്രമല്ലെന്നു മനസ്സിലായി.

വ്യാമയാനത്തെ ഗ്യാസു നിറച്ചാണ് ലഘുവാക്കുന്നത്. തന്മൂലം ഇതിന്റെ ആകാരം വളരെ വിപുലവും അതിന്റെ നിമിതി ശ്രമസാധ്യവുമായിത്തീർന്നു. പക്ഷികൾ നിഷ്പ്രയാസം പറക്കുന്നു. മനുഷ്യനും പക്ഷിയെപ്പോലെ പറക്കരുതോ? വലിയ പക്ഷികൾ രണ്ടു നാലു പ്രാവശ്യം ചിറകനക്കിയാണ് ആകാശത്തിലേക്ക് ഉയരുന്നത്. അനന്തരം ചിറകു വിട്ടുത്രി ചക്രാകാരത്തിൽ ചുറ്റിക്കറങ്ങി അന്തരീക്ഷത്തിൽ അദൃശ്യമാകുന്നു.

പക്ഷികളെപ്പോലെ പറക്കാൻ ഉള്ള ആഗ്രഹത്താൽ 'ലിലായിന്നാൾ' അതിനെപ്പറ്റി ആലോചിച്ചു. പരീക്ഷണം തുടങ്ങി. അതു സാധിക്കാൻ വളരെയധികം വേണ്ടിവരുമെന്നു അദ്ദേഹം അറിഞ്ഞിരുന്നു. ശിശുക്കൾ അല്ലാപ്പമായി നടക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്നതുപോലെ താനും പറക്കാൻ ശ്രമിക്കുമെന്നറച്ചു. എന്നാൽ ശിശുക്കൾക്ക് വീണാൽ ഉടൻ എഴുന്നേൽക്കാം. ആകാശത്തുനിന്നു വീണാലോ, എഴുന്നേൽക്ക സാധ്യമല്ല. മരണം നിശ്ചയം. ഇതു മനസ്സിലാക്കിയിട്ടും അദ്ദേഹം പരീക്ഷണത്തിൽ നിന്നും പിന്മാറിയില്ല. പല തരത്തിലുള്ള ചിറകുകൾ ഉണ്ടാക്കി അവയെ ബാഹുക്കളിൽ ഘടിപ്പിച്ച് ഒരു പദ്യത്തിന്റെ മുകളിൽ നിന്നു താഴോട്ടു ചാടി. ചിറകുകളെ ആശ്രയിച്ചു സാവധാനം ഇറങ്ങി. രണ്ടു ചിറകുകൾക്കുപകരം കൂടുതൽ ചിറകുകൾ ഉപയോഗിച്ചാൽ പറക്കാൻ കൂടുതൽ സൗകര്യമുണ്ടെന്നു തോ

ന്നി. പരിശോധനയിൽ ഇതു പരമാർത്ഥമെന്നു കണ്ടു. വീണ്ടും മൂപ്പതുവർഷം പരിശ്രമിച്ചു. ജീവിതത്തിന്റെ ഭൂരിഭാഗവും കഴിച്ചുകൂട്ടി. ഇനി ജോലി പൂർത്തിയാക്കാൻ കാലമില്ലെന്നു കണ്ടു കൂടുതൽ ഉത്സുകനായി യന്ത്രം ഗുരുതരമായി നിർമ്മിച്ചു. പക്ഷേ അതിന്റെ ഘടന അത്ര ദൃഢമായില്ല. പറക്കാനുള്ള ആസക്തിയായി. ഇപ്രാവശ്യം യന്ത്രം കാറ്റിനെ ഭേദിച്ചു അതിവേഗത്തിൽ മുന്നോട്ടു പാഞ്ഞു. ഭൂഭാഗ്യവശാൽ ഒരു കൊടുങ്കാറ്റോടുകൂടി അതിന്റെ ചിറകൊന്നുപൊട്ടി. യന്ത്രം താഴെ വീണു അദ്ദേഹം മൃതിയടഞ്ഞു. അദ്ദേഹം പരീക്ഷിച്ച ആവിഷ്കരിച്ച നൂതനനൂതനങ്ങളെ ഇന്നു ലോകത്തിനു സ്വന്തമായിത്തീർന്നു. അവയുടെ സഹായത്താൽ അനന്തരകാലത്ത് വിവിധരൂപത്തിലുള്ള വിമാനങ്ങൾ നിർമ്മിതമായി. അമേരിക്കയിലെ പ്രഫസർ ലാംഗ്ലി ചിറകു ചേർത്തു പറക്കാനുള്ള യന്ത്രം നിർമ്മിച്ചു. വളരെ ലഘുവായ എൻജിൻ അതോടു ഘടിപ്പിച്ചു. പരീക്ഷണദിവസം അനേകം ആളുകൾ വന്നുകൂടി. യന്ത്രം ഘടിപ്പിച്ച അവസരത്തിൽ ഒരു സ്ത്രീ അയഞ്ഞിരുന്നതറിഞ്ഞില്ല. യന്ത്രം ആകാശത്തേയ്ക്കുയർന്ന് ചക്രാകാരത്തിൽ ചുറ്റിക്കറങ്ങി. തൽസമയം അയഞ്ഞിരുന്ന സ്ത്രീ ഉഴിഞ്ഞെറിക്കുകയും യന്ത്രം നദീഗർഭത്തിൽ പതിക്കുകയും ചെയ്തു. ഈ വിപ്ലവകൊണ്ടുണ്ടായ ഭൂഖത്താൽ ഭഗ്നശയനായി ലാംഗ്ലി ആയി പിടിപെട്ടു മരിച്ചു.

ഭീരുക്കൾ മാത്രമേ ശ്രമങ്ങൾ വ്യർത്ഥമാകുമെന്നും മരണം സംഭവിക്കുമെന്നും

ആ സ്വപ്നം വളരെ നേരത്തേക്കു നീട്ടി എന്നെ ഉപദ്രവിക്കാൻ കരുണാമൂർത്തിയായ ഈശ്വരൻ തുനിഞ്ഞില്ല. ഞാൻ ഉണർന്നു. പക്ഷേ ഉണർന്നു എന്ന് നിങ്ങളോട് അറിയില്ല. ആ സ്വപ്നം സ്വപ്നാവസ്ഥയിലേക്കുള്ള ഉഗ്രമായി എന്റെ ഉള്ളിൽ തറച്ചു. അതിനു ജീവനുള്ളതാകാൻ തുടങ്ങി. ചലിക്കാൻ തുടങ്ങി. പ്രവർത്തിക്കാൻ തുടങ്ങി. “ഞാൻ വിശപ്പാണ് ഞാൻ മനുഷ്യശരീരം. ഞാൻ സർവ്വഭൂതഭുജം” ആ ഇടിമുഴക്കം പതിനാലു മണിയിൽ മുഴങ്ങിപ്പോയി. യേശുക്രിസ്തുവിനായ ഞാൻ വിളക്കു കത്തിച്ചു. എന്നാൽ ആ യേശു കർത്താവ് തന്റെ കാലമെ ഏറിയേറ്റിവരുന്നതായും എന്റെ പൊട്ടിച്ചിമിനിയുടെ കരുട്ടു വെളിച്ചത്തെ വിഴുങ്ങുന്നതായും എനിക്ക് അറിയാം. പ്രബലമായ ദൈവസ്വഭാവം എന്ന വലയം ചെയ്തു. പ്രശ്നപരമ്പരകൾ അമ്മഹമികയാ ആർത്തിച്ചു തള്ളിക്കയറി. ഉണങ്ങി വരണ്ട മനുഷ്യബുദ്ധി അവയുടെ മുമ്പിൽ തുറന്നു. നമസ്കരിച്ചു.

വിശപ്പ്! ആ മുന്നേറ്റം! അതിനുള്ളിൽ നരകവും ചെറുത്താനും വൈകൃതവും വിഷാദവും അപസ്മരവും അക്രമവും നിറഞ്ഞിരിക്കുകയാണ്. കസേരകളും താലിയികളും സമുച്ചലവും ആയ അസംഖ്യം ആത്മാക്കൾ ആ മഹാനീതിസ്ഥത്തിൽ വെറുക്കുന്നു. അനന്തരം കഴിയാത്ത നാടുകൾ, ചലിക്കാൻ കഴിയാത്ത കാലുകൾ, അടഞ്ഞുപോകുന്ന കണ്ണുകൾ, കേൾക്കാൻ കഴിയാത്ത കാതുകൾ, പ്രവർത്തിക്കാൻ കൊള്ളരുത്താത്ത ബുദ്ധി, മരവിച്ച ഹൃദയം, ആറിത്തണുത്ത ചോര, ഇവയൊക്കെ വിശപ്പിനെയാണ് പേർ. എന്റെ സംസ്കാരത്തെയും വിജ്ഞാനത്തെയും

ആത്മത്തെയും ശാന്തിയെയും കരളാൻ തക്ക ശക്തി ആ ഭുജകീടത്തിന്റെ നിസ്കർമ്മാവസ്ഥയാണ്. ആ വിശ്വാസത്തിന്റെ സാമീപ്യത്തിൽ “ജനിക്കാതിരുന്നെങ്കിൽ” എന്നു ഞാൻ നിലവിളിച്ചുപോകും. അനന്തസമുദ്രം തുളുമ്പുന്ന പ്രകൃതിദേവിയുടെ വിശ്വാസം സ്പർശം എന്നെ കൂടുതൽ മരവിപ്പിക്കുകയേ ഉള്ളൂ. പൂവും തളിരും വെയിലും നിലവും കിളിയും കിളിക്കൊഞ്ചലും കടലും കടലിരമ്പലും വികൃതസൃഷ്ടികളായി ഞാൻ കരുതിപ്പോകും. ഭാരതചക്രവർത്തിയായിരുന്ന ഷാജഹാന്റെ ഒരു തള്ളി കണ്ണിനിൽ നിന്നു പൊട്ടിപ്പറച്ചെ ആ ശിശുലാസ്മാരകത്തെ നിർവ്വഹിക്കുന്നതിനായി നോക്കിനിൽക്കാൻ ഞാൻ ശക്തനാവുകയില്ല. പണ്ഡിതപ്രവാചകത്തിൽ മുങ്ങിക്കിടന്നു വന്നുവന്ന പലകുറ്റിയിൽനിന്നും മുരളികളാണെന്നു എന്റെ പൊട്ടിച്ചെറികളിൽ പെടുകയില്ല. വിശ്വാസമോഹിനിയായ ക്ലിയോപാട്രായയെ ഒരു നിർജീവവസ്തുവായിട്ടായിരിക്കും എന്റെ മങ്ങിയ കണ്ണുകൾ കാണുക. മനുഷ്യബുദ്ധിക്ക് പറഞ്ഞാൽ കഴിയുന്ന വിശ്വാസമണ്ഡലത്തിന്റെ പരമസീമകൾ കണ്ടുപിടിച്ച ശങ്കരാചാര്യന്റെ മസ്തിഷ്കത്തെയും മനുഷ്യാശിയെ മുഴുവൻ വശീകരിക്കാൻ കഴിഞ്ഞ ബുദ്ധന്റെ രമണീയാർദ്രമായ ഹൃദയത്തെയും ഞാൻ അഭിനന്ദിക്കാൻ സങ്കല്പിക്കുപോലുമില്ല. ലോകോൽപത്തിതൊട്ടിന്നുവരെ വെളിപ്പെട്ടിട്ടുള്ള വിജ്ഞാനനീക്ഷേപങ്ങളിൽ ഒന്നു നോക്കിക്കളയുന്നതിന് എനിക്ക് അറിയാതെ പരമമുണ്ടാകും? രമണീയവസ്തുക്കൾ ദർശിക്കുമ്പോഴും മധുരസ്വരങ്ങൾ കേൾക്കുമ്പോഴും പരമസത്യമായിത്തീരുംപോലും

മനുഷ്യൻ ! അപ്പോളവൻ ജന്മാന്തരസൗ
 ഹൃദയങ്ങളേപ്പറ്റി സ്മരിക്കുംപോലും ! ശു
 ഭാമേ വിസ്തൃതം ! പൊളി ! ഈ ജീവി
 തത്തിൽ കാണാത്ത സൗഹൃദം വേറൊരു
 ജീവിതത്തിൽ കണ്ടുപിടിക്കാനോ ? ന
 ന്നായി. അല്ലെങ്കിൽ എന്തിന് ? ഈ
 ജീവിതത്തിനു തന്നെ വല്ല അർത്ഥവുമു
 ണ്ടോ ? വല്ല ഉദ്ദേശ്യവുമുണ്ടോ ? ഉണ്ടെങ്കി
 ലൊന്നു പറഞ്ഞുതരൂ ! അനാദ്യന്തമായ
 പരാശക്തിയേ സാക്ഷാൽക്കരിക്കാനാണു
 ജീവിതമെന്ന് ചിലർ പ്രസംഗിച്ചേക്കാം.
 വയ്ക്കാൽ തുരുമ്പിൽകൂടിയും നിറഞ്ഞു
 വിളങ്ങുന്ന ദിവ്യചൈതന്യത്തെ ദർശിക്കാ
 നാണെന്നൊരു കൂട്ടരും അനവദ്യമായ
 പ്രകൃതിസൗന്ദര്യം ആസ്വദിക്കാനാണെ
 ന്ന് വേറൊരു കൂട്ടരും ചെങ്കിടപൊടിയു
 മാര് ഉദ്ഘോഷിക്കുമായിരിക്കും. അത്ഥ
 ശൂന്യമായ ശബ്ദകോലാഹലം ! ഞാൻ
 ഒരു ശബ്ദമേ കേൾക്കുന്നുള്ളൂ. ഒരു നൂർത്തി
 യേ എനിക്കുണ്ടാകുന്നുള്ളൂ. ഒരു കാഴ്ചയേ
 ഞാൻ കാണുന്നുള്ളൂ. അഗ്നിപർവ്വതത്തി
 ന്റെ ഗർജ്ജനംപോലെ ഉയർന്നു പൊങ്ങു
 ന്നു എന്റെ ഹൃദയത്തിന്റെ തെരക്കുവു
 മ് ഉരുക്കിത്തളയ്ക്കുന്ന എണ്ണക്കിടാരത്തിൽ
 മുങ്ങിമറിയുമ്പോൾ ഉണ്ടാകുന്ന ശാരീരിക
 സുഖവും പൊടിഞ്ഞുതകൻ കൊണ്ടിരി
 ക്കുന്ന കുറേ എല്ലിൻ നരക്കുകളും ആണു
 ഞാൻ കേൾക്കുന്നതും അനുഭവിക്കുന്നതും
 കാണുന്നതും. ജീവിതസംഭവങ്ങൾ ക
 മ്ഫലങ്ങളാണെന്ന് കള്ളം പറഞ്ഞു പ
 രത്തുണവരോട് ഒന്നു ചോദിച്ചുകൊള്ളട്ടെ.
 ഞാനാരെയും ഹിംസിച്ചിട്ടില്ല. ഒരാളി
 നേയും കുറപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ല. അന്യന്റെ
 വക മോഷ്ടിച്ചിട്ടില്ല. പരപീഡാകരമായ
 ഒരു പ്രവൃത്തിപോലും എനിൽ നിന്നു

ണ്ടായിട്ടില്ല. ലോകക്ഷേമം ആശംസി
 കാൻ ആത്മാർത്ഥതയുള്ളവരുടെ മുന്നണി
 യിലാണു ഞാനെന്ന് അഭിമാനപൂർവ്വം
 ഉറപ്പു തരുന്നു. എന്നിട്ടും ഈ നരകീ
 യാനുഭവങ്ങളാണു ഫലങ്ങളെങ്കിൽ ഞാൻ
 നിങ്ങളുടെ പൊള്ളത്തരത്തിൽ വിശ്വസിക്കു
 ണമോ ? സാധുക്കളെ വഞ്ചിക്കാൻ സ്വാ
 ത്വംലോലുപന്മാർ കെട്ടിച്ചമയ്ക്കുന്ന കപ
 ടവാദങ്ങളെ വിഴുങ്ങണമെന്നോ ഉപദേശം ?

ഇല്ല. ഒരിക്കലും കേൾക്കുകയില്ല. എ
 നിക്കിതാ ഒരു മാർഗ്ഗമുണ്ട്. ഒന്നല്ല, അന
 വധി മാർഗ്ഗങ്ങൾ. അവ ഓരോ നിമിഷം
 കഴിയുന്നോടും തെളിഞ്ഞു തെളിഞ്ഞു വ
 രുന്നു. എന്റെ വിശപ്പു തീരും. തെരക്കും
 നിൽക്കും. ഉണങ്ങി വരണ്ട കൈകാലു
 കൾ മാംസളവും ബലിഷ്ഠവുമായിത്തീരും.
 സർവ്വദാ മനോഹരമായ രക്തപ്പൂവി എ
 ന്റെ മുഖത്തു പ്രസരിക്കും. കൊലപാത
 കം, ചതി, വഞ്ചന, വ്യഭിചാരം തുടങ്ങി
 അയത്നലളിതങ്ങളായ സരണികൾ എ
 ത്രയോ ലോകത്തുണ്ട്. അടുത്തിരിക്കുന്ന
 സ്നേഹിതനെ ഞാൻ മോഹനഗാനം
 പാടി ഉറക്കും. എന്റെ മടിയിൽ തലചാ
 ച്ച് ആ വിസ്തൃത ഉറങ്ങുമ്പോൾ അതാളുടെ
 കീഴയിൽ നിന്നും പണപ്പെന്തി ഞാൻ
 കയ്ക്കലാക്കും. അതിനു ശേഷം പുഞ്ചി
 രിതുകിക്കൊണ്ടു എന്റെ കരാരി ആ
 പച്ചപ്പരമാർത്ഥിയുടെ നെഞ്ചിൽ പിടിവ
 രെ കുത്തിയിറക്കും. ഞാൻ പിന്നീട് വയ
 റുനിറയെ ആഹാരം കഴിക്കും. വളരെ നാ
 ളായി ഒരു വാറുപോലും കാണാത്ത ആ
 ശൂന്യഭാഗ്യം അങ്ങനെ പൂരിതമാകും.
 ആസൽക്കർമ്മത്തിനു സഹായമായി നിന്ന
 ആ പാവപ്പെട്ട സ്നേഹിതനോട് ഞാൻ
 മനസാ നന്ദി പറയും. അതാളുടെ ത്യാഗ

തെ അഭിനന്ദിച്ചു ഞാൻ കണ്ണനീർ തുടും. നിങ്ങൾ പറയുമായിരിക്കും ആ കണ്ണനീർ സ്വാതന്ത്ര്യകലാപമാണെന്ന്. എത്ര തവണ വേണമോ പഠഞ്ഞുകൊള്ള. തൊട്ടാൽ ചോര തെറിക്കുന്ന മാംസ പേശികളും ഉരുക്കുപോലെ ഉരുക്കളു കൈകാലുകളും ഞാൻ സമ്പാദിച്ച കഴിയുമ്പോഴേക്കും വീണ്ടും പഴയപോലെ വയറുപൊരിഞ്ഞു തുടങ്ങുമായിരിക്കും. സാരമില്ല. അമിതമായ ആഹാരാഭിസുഖങ്ങളിൽ വിഹരിച്ചു ജീവിതം മുഴുവൻ ഭൗതികാനന്ദങ്ങളുടെ പരിപൂർത്തിക്കു എന്നു തികച്ചും വിശ്വസിച്ചു കൃത്യബഹുലമായ അനാരോഗ്യവാനമായ ഭർത്താക്കന്മാരെ സ്വയം ശപിച്ചു അസ്വസ്ഥരായിക്കഴിയുന്ന നാഗരികപ്രഭികളുമായി എനിക്കു വേഴ്ച ആരംഭിക്കാമല്ലോ. എന്റെ സുഭഗ കളേബരം അവർക്കുപേക്ഷിക്കാൻ കഴിയുന്നതെങ്ങനെ? അവർ എന്നെ വിലവെച്ചെടുക്കും. എത്രയോ പണം എന്റെ മുമ്പിൽ കുന്നുകൂടി കമിഞ്ഞുകൂടും. ഓജസ്സും തേജസ്സും നശിച്ചുകഴിഞ്ഞതിൽപിന്നീടും ആരംഭസ്വബന്ധം സൃഷ്ടിക്കാമെന്ന ഭയപ്പെടുത്തലോടെ വളരെ നാൾ ജീവിക്കാം. ഇതോടൊത്ത് സമുദായത്തിന്റെ ബഹുമാനമായി, ഭക്ത്യാദരങ്ങളായി. പൊതുക്കാര്യജീവിതമെന്ന ആദായകരമായ മാർഗ്ഗം സ്വീകരിക്കാൻ പിന്നെ വൈഷമ്യവുമില്ല. പലരേയും തമ്മിൽ മത്സരിപ്പിച്ചും കായ്സാധ്യങ്ങൾക്കെന്നു പറഞ്ഞു പലരിൽനിന്നും പല പ്രതിഫലങ്ങൾ സ്വീകരിച്ചും അങ്ങു പൊടിപൊടിച്ചു ജീവിക്കാൻ എത്ര എടുപ്പും. അതാണ് ബുദ്ധിമാ

ന്റെ അടവ്. കണ്ണീർ പൊഴിക്കാനും ഏങ്ങലടിക്കാനും ഈശ്വരനെ വിളിക്കാനും സമുദായവുമായൊന്നു പാറപ്പുറത്ത് അരുവിപൊടിക്കുമെന്നു വിശ്വസിക്കാനും തുനിഞ്ഞാൽ നിത്യനരകം! സന്തതസന്താപം!

ഈ പാപമയമായ ചിന്താപലതിയിൽക്കൂടി സഞ്ചരിക്കാൻ അറയ്ക്കുന്ന കാലുകൾ അസംഖ്യം ഉണ്ടായിരിക്കാം. പക്ഷേ എന്റെ കാലുകൾ അറയ്ക്കുകയില്ല. വിശപ്പെന്ന കൊടുങ്കാറ്റാണ് എന്നെ ആ പൂ വിരിച്ചു നടക്കാവിൽക്കൂടി അടിച്ചുപറത്തി മുന്പോട്ടു കൊണ്ടുപോകുന്നത്. ഞാൻ ഇന്നലെവരെ ഭൂമിയിൽ സ്വർഗ്ഗം സൃഷ്ടിക്കാൻ ആശിച്ചവനാണ്. വിവിധവർണ്ണങ്ങൾ സങ്കലനം ചെയ്ത ഒരു മഴവില്ലുണ്ടാക്കാൻ യത്നിച്ചവനാണ്. ഇരുളിൽ മുങ്ങിക്കിടക്കുന്ന നിരവധി സത്യങ്ങൾ ആവിഷ്കരിക്കാൻ ജീവിതാർപ്പണം ചെയ്തവനാണ്. പ്രപഞ്ചസംഗീതത്തിൽ അലിഞ്ഞു ചേരാൻ എന്റെ ഹൃദയം കുതിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ലോകത്തിന്റെ ശാശ്വതക്ഷേമം മാത്രമായിരുന്നു എന്റെ ജീവിതലക്ഷ്യം. പക്ഷേ എനിക്കു വിശ്കാൻ തുടങ്ങി. ഞാൻ അതു സഹിച്ചു. സഹിച്ചുകൊണ്ടും പ്രവർത്തിച്ചു. ഉയരാൻ തുടങ്ങിയ ഞെക്കത്തെ പൊത്തിപ്പിടിച്ചു. വീഴാൻ തുടങ്ങിയ ശരീരത്തെ തന്നത്തന്നെ താങ്ങിനിർത്തി. വാടിക്കുഴഞ്ഞ ശിരസ്സിനെ ഉയർത്തിവച്ചു. എന്നാൽ അയ്യോ! കലശലായ വിശപ്പ്. ഞെമ്പുകൾതോറും കുത്തിവേദനിപ്പിക്കുന്ന വിശപ്പ്! എനിക്കു സഹിച്ചില്ല. ഞാനറിയാതെ നിലവിളിച്ചുപോയി! ഭീഷ്മശാസങ്ങൾ നൈരാ

ഉദയം.

(എം. പി. അപ്പൻ, എം. എ; എൽ. ടി)

വിഭൂതിവീചികൾ പരന്നമിന്നമാ-
രഭൂതപൂർവ്വമായ് വരും പ്രഭാതമേ,
യുഗങ്ങളെത്രകാത്തിരുന്നു ഫന്ത്! യി-
ജഗത്തു നിന്നുടെ സൃഷ്ടി കാണുവാൻ!
സ്വജീവിതാനന്ദ സുധ നകരാത്തോ-
രജയ്യ വീര്യരാം പുരുഷസിംഹങ്ങൾ
ഏതെന്തൊരുമാണോ! സമർപ്പിച്ച-
തുമ്പോ നിനക്കൊളി വളർത്തുവാൻ.
എവന്റെ കണ്ണുവുമരിഞ്ഞുവീഴ്ത്തിയും
രവിബിംബംവരെക്കാടി പറത്തുവാൻ

ശ്രവണിയിൽ അടൻവീണ വെന്തെരി
ഞ്ഞു. അഭിമാനം ജീവിതസർവ്വസ്വമായി
ക്കരുതിയിരുന്ന ഞാൻ എന്റെ ഭിക്ഷാ
പാത്രം മുന്നോട്ടു നീട്ടി. പലപല വൻകാ
ര്യങ്ങളിൽ ഏല്പിയിരുന്ന ലോകം അതു
കണ്ടില്ല. കണ്ട അപൂർവ്വം ചിലർ കൈ
മലർത്തിക്കാണിച്ചു. എന്റെ ഭീനരോദനം
വായുവിൽ ചില ദർബലങ്ങളായ ചുരുള
കൾ മാത്രം ഉട്ഘോഷിച്ചു. വീണ്ടും കല
ശലായ വിശപ്പ്! ആ ഉഗ്രമായ കാട്ടുതീ
കത്തിക്കാളി. എന്റെ ഉദ്ദേശങ്ങൾ തെറി
ച്ചു. മഹത്തായ ലക്ഷ്യങ്ങൾ താരമാറാ
യി ചിതറി വീണു. അവയ്ക്കു പകരം എ
ന്റെ മങ്ങിയ കണ്ണുകൾക്കു മുമ്പിൽ പ്രത്യ
ക്ഷപ്പെട്ട ആ ലളിത കോമളങ്ങളായ മാ

ഗ്ഗങ്ങൾ പാപമയങ്ങളെന്ന് ആരൊക്കെ
പ്പറഞ്ഞാലും ഞാൻ അതു കേട്ടുകൂടാ. എ
നിക്ക് ഒരു വിധിഏഴത്തിനേയും ഭയമി
ല്ല. വിമർശനവും നിരൂപണവുമൊക്കെ
എനിക്കു പുല്ലാണ്. ഈ നിമിഷം എ
ന്റെ മഹാ വ്യാധി ശമിപ്പിച്ചുതത്ര! നി
ങ്ങൾ പറയുന്നതുപോലെ ഞാൻ ജീവി
ക്കാം. നിങ്ങൾക്കുവേണ്ടി ജീവിക്കാം. നി
ങ്ങൾക്കുവേണ്ടി മരിക്കാം. സന്തോഷ
ത്തോടെ മരിക്കാം.

സൂര്യൻ ഉദിച്ചു. കളിർകാറു വീശി.
ഏകാന്ത ഭീകരമായ ആ കൂര നിശീഥി
നി അതിന്റെ സർവ്വംഗീണമായ വൈ
കൃതത്തോടെ കാലകല്ലോലച്ചുരുളിൽ അടി
ഞ്ഞു താണു.

കൂട്ടിലേ കിളി.

പണ്ഡിതർ ഈ. വി. രാമൻ നമ്പൂതിരി, (വിദ്യാരത്നം)

“വനശുകം.....ഇവിടെ എവിടെ?”
എന്റെ സ്നേഹിതൻ ആശ്ചര്യപ്പെട്ടുകൊണ്ടു ചോദിച്ചു.

ഞാൻ വിരൽകൊണ്ട് കൂട്ടു മൃഗങ്ങളാണിരിക്കാമെന്നു കൊടുത്തു. കൊക്കുകൊണ്ട് ഇരിമ്പുകൾക്കു മല്ലിട്ടുകൊണ്ട് മൈന പെട്ടെന്നു ചിലച്ചു.

എന്റെ സ്നേഹിതന്റെ മുഖത്ത് ഉടനടി ഏതോ വേദനയുടെ നിഴലടിയ്ക്കുവാൻ തുടങ്ങി. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഹൃദയം

ഏതോ ദുഃഖപൂർണ്ണമായ ഒരു സ്മരണകൊണ്ട് വ്യാകുലപ്പെടുന്നുവെന്നു തോന്നും ആ മുഖഭാവം കണ്ടാൽ. സ്വപ്നസമയത്തിനുശേഷം, കൈതിരുമ്മിക്കൊണ്ടു അദ്ദേഹം സാവധാനത്തിൽ പറയാൻ തുടങ്ങി:—

“വളരെ വർഷങ്ങൾ കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു വെങ്കിലും ആ കാഴ്ച എന്റെ ഹൃദയത്തിൽ, അതേ പുതുമയിൽ—തത്ത്വപരമായിത്തന്നെ—ഇരിക്കുകയാണ്. ഞാ

ദരാഗ്രഹമെഴും നരാധമന്മാർതൻ
പരാക്രമമേററമസഹ്യമാകവേ,
അധർമ്മമൊക്കെ നിർഭയം തകർത്തുവാ-
നഭംഗസ്വപാതന്ത്ര്യ സമതപം സ്ഥാപിക്കാൻ
സിര തിളച്ചുള്ള യുവാക്കളെത്രപേർ
കരുതിയ്ക്കായ് സ്വയമുഴിഞ്ഞു തള്ളിനാർ!
കടുത്ത ചെഞ്ചോര പ്രവാഹത്തിലെത്ര
കനകസൗധങ്ങളിടിഞ്ഞുവീണുപോയ്!
സുകുമാരങ്ങളാം മുഖങ്ങളെത്ര ഹാ!
പുകഞ്ഞു ചാവുലായ് വിഷവായുവേൽക്കെ!
കടിക്കാനില്ലാതെ പൊരിയുമാതമാക്കൾ
നൈടുവീഴ്ചിലെത്ര പറന്നുപോയഹോ!
കലാപമിത്രയും കഴിയേണ്ടിവന്നു
സുലാവണ്യമയി വേതിയെന്നുവാൻ
കനയമെന്നിയിങ്ങൊരുപോലെല്ലാക്കും
ധനവും ഭൂമിയും പകത്തുനൽകുവാൻ.
പ്രശാന്തി പുത്തു പുമ്പരിമളോർമ്മികൾ
ദിശാമുഖങ്ങളെ വിശുദ്ധമാക്കുവാൻ

നെന്റെ ഒരു സ്നേഹിതനോടൊന്നിച്ച് 'ജേൽ' കാണാനായിട്ടുപോയി. ആ ഭയങ്കരസ്ഥലത്തേ സ്ഥാനങ്ങളെല്ലാം കണ്ടു കഴിഞ്ഞിട്ട്, ജെയ്‌ലർ ഒട്ടുവിളിക്കുന്നെ പറഞ്ഞു:—“വരുക” ഇനി നിങ്ങൾക്ക് ചിരകാലമായി മരണപര്യന്തം തടവു ശിക്ഷയിൽ കിടക്കുന്ന ഒരു വിശേഷപ്പെട്ട ‘പുള്ളി’യേ കാണിച്ചുതരാം ഞാൻ”.

ഞങ്ങൾ ആ ‘പുള്ളി’യുടെ മുറിയിലേയ്ക്കു കടന്നു. അപ്പോൾ അയാൾ മൗനമായിരുന്നു, തന്റെ കയ്യിലുള്ള കടലാസു തുണ്ടിൽ സ്ഥിരമായി നോക്കിക്കൊണ്ടിരിയ്ക്കുകയായിരുന്നു. ആൾ യുവാവാണു്; എങ്കിലും വാലുകും തോന്നിച്ചിരുന്നു. ഒരു കൂന പിടിച്ചു.....വിറച്ചു തുടങ്ങിയ..... നരസ്ഥിക്രൂരം; മലിനമായ ഒരു പതപ്പു കൊണ്ടു പൊതിഞ്ഞതു്; തന്റെ പണ്ടത്തേ സ്വാതന്ത്ര്യാവസ്ഥയുടെ അതിഭയനീയമായ ഭഗാവശേഷം— ആ പുള്ളിയേപ്പറ്റി മറ്റൊന്നു പറയുക !

ഞങ്ങളുടെ കാലടിയുടെ ഒച്ചകേട്ടു് അയാൾ തന്റെ ദൃഷ്ടികളേ മേല്പോട്ടു ത്തി. ഫായ്! എന്നിക്കപ്പോൾ അയാളുടെ ഭാവം ശരിയ്ക്കുറിയാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. എന്നാൽ പിന്നീടിറഞ്ഞു; അയാളുടെ കണ്ണുകൾ! ചരമശ്വാസംവരെ എന്നിയ്ക്കുവയേ മറക്കാൻ കഴികയില്ല; ദാരുണഭവത്തിന്റെ പ്രതിമുത്തികൾ തന്നെയാണവ. അയാൾ പിന്നിട്ടു കഴിഞ്ഞ ഏകാന്ത ജീവിതത്തിന്റെ സുഭീഷ്ടയുഗങ്ങളും, കാരാഗൃഹത്തിന്നു പുറത്തുള്ളവർ അയാളേ ശവക്കുഴിയിൽ മുടുംവരെ ഇനിയും അയാൾക്കു കഴിച്ചുകൂട്ടുവാനുള്ള ബാക്കിയുഗങ്ങളും, എല്ലാം, തന്റെ സർവ്വവേദനകളേയും വ

ഹിച്ചുകൊണ്ടു് ആ കണ്ണുകളിൽനിന്നു പുറപ്പെടുന്നുണ്ടായിരുന്നു. ബ്രഹ്മാണ്ഡത്തിലുള്ള സകല സ്വാതന്ത്രജീവികളുടേയും വേദനകളെല്ലാം കൂടിച്ചേർന്നാലും ആ നിരാശപീഡയ്ക്കു തുല്യമാവുമായിരുന്നില്ല.അയാളുടെ വേദന എന്നിയ്ക്കു് അസഹ്യമായിത്തോന്നി. ആ മുറിയിൽ ഒരു വശത്തു കിടന്നിരുന്ന ഒരു മരക്കഷണം എടുത്തുനോക്കുവാൻ തുടങ്ങി ഞാൻ. അതിന്മേൽ ആ ജയിൽവാസി ഒരു ചിത്രം വരച്ചു വച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നു:—

ചിത്രം—ഒരു സുന്ദരിയായ യുവതി, കൈയിൽ പൂച്ചെണ്ടും പിടിച്ചുകൊണ്ടു്, ഒരു കസേമോദ്യാനത്തിന്റെ ഇടയ്ക്കു് ഇരിക്കുന്നു.....പാശ്ചാത്തിൽ വളഞ്ഞു ചുറ്റി ഒഴുകുന്ന ഒരുരുവി; യുവതിയുടെ മുകളിൽ ഒരു വലിയ വൃക്ഷം, പന്തലിച്ചിടത്തു് കിടക്കുന്ന ഇലകളുടെ ഇടയ്ക്കു മുഴുത്ത പഴങ്ങളേ വഹിച്ചും കൊണ്ടും— ഇങ്ങനെ ഒന്നാണെന്ന് എന്നിയ്ക്കു മനസ്സിലായി. ചിത്രം അതികൗതുകപ്രദമെന്നുള്ളതിന്നു സംശയമില്ല. എന്റെ കൂട്ടുകാരൻ ചോദിച്ചു, “ജയിലിൽ വരുന്നതിന്നു മുമ്പു് ചിത്രം വരയ്ക്കാൻ പഠിച്ചിരുന്നുവോ?”.

‘ഇല്ല—ഇല്ല’—അയാൾ കൈയിളക്കിക്കൊണ്ടു പറഞ്ഞു. ജയിലാർക്കുനിന്നറിയാമായിരുന്നു, ഇതാരുടേയും ചിത്രമല്ല, വെറും കല്പനയാണെന്ന്— എന്നാൽ, ‘പുള്ളി’ ഈ രണ്ടു വാക്കു പറഞ്ഞിട്ടു് ഏതോ തരത്തിൽ ഒന്നു ചിരിച്ചതു കണ്ടാൽ, ഹൃദയഹീനമായ പിശാചുപോലും പൊട്ടിക്കരഞ്ഞുപോയേനേ. ആ ചിത്രത്തിൽ അയാൾ, സുന്ദരിയായ യുവതിയേയും, പച്ചച്ച പന്തലിച്ചു ഫലപര

പൂണ്ണമായ മാമരത്തേയും, ചെടികളേയും, സപാതന്ത്ര്യമുള്ള പാവകളേയും—അഥവാ തന്റെ ഹൃദയത്തിന്റെ സുന്ദരഭാവനകളെയെല്ലാം ഒന്നുചേർത്തു വരച്ചു വെച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. ഫു-വഷമായിരുന്നു അയാൾ അതുണ്ടാക്കുവാൻ തുടങ്ങിയിട്ട്. ഉണ്ടാക്കും; മായ്ക്കും; വീണ്ടും ഉണ്ടാക്കും; വീണ്ടും മായ്ക്കും. ഇങ്ങനെ അനേകശതം ആവൃത്തി കഴിഞ്ഞിട്ടുള്ള ഒരു കലാഫലമായിരുന്നു ആ ചിത്രം.

അയാൾ അവിടെ തടവുകാരനായിട്ട് ഹെ-വഷം ആയിരുന്നു. ജീവിയ്ക്കുന്നവെങ്കിലും ശവംതന്നെ. ഏതൊരു പ്രാകൃതികവസ്തുവിന്റേയും സ്പർശസ്ഥവണ്ണങ്ങളിൽനിന്നു വിട്ടുപിരിയ്ക്കപ്പെട്ട അയാളുടെ ഓർമ്മശക്തി കൂടിയും നഷ്ടപ്പെട്ടു കഴിഞ്ഞിരുന്നു. തന്റെ തൃഷാകലമായ ആത്മാവിൽനിന്നു വലിച്ചെടുത്തു വരച്ചുവെച്ചതാണ് ഈ യുവതിയേയും, വൃക്ഷത്തേയും, പക്ഷികളേയും.....മനുഷ്യന്റെ കലാവാസനയുടെ പരമകാഷ്ഠയായിരുന്നു ആ ചിത്രം; ഹൃദയത്തിന്റെ ഒരിയ്ക്കലും അട

ങ്ങാത്ത ഭാവനാപ്രവണതയുടെ യഥാർത്ഥരൂപരേഖയുമായിരുന്നു.

ആ സമയത്ത് എനിയ്ക്കു മുകന്മാരായ മഹാത്മാഗികളുടെ പരമപരിശുദ്ധി തികച്ചും അനുഭവപ്പെട്ടു. കരിശിൽ കയറിയിരിയ്ക്കുന്ന ഈ ജീവൽക്രിസ്തുവിന്റെ മുമ്പിൽ എന്റെ മസ്തകം സ്വയം കനിഞ്ഞുപോയി. അവൻ എന്തപരാധവും ചെയ്തിരിക്കട്ടേ; അതിനേ ഞാൻ വകവയ്ക്കുന്നില്ല; ഗണിയ്ക്കുന്നില്ല. ഇതെന്നിയ്ക്കു തെളിച്ചപറയാൻ കഴിയും—നമ്മുടെ സമുദായം ആ പ്രശാന്തപ്രാണിയോടു ചെയ്തിരിക്കുന്ന അപരാധം അക്ഷന്തവ്യം തന്നെയാകുന്നു.

എപ്പോഴെങ്കിലും ഏതെങ്കിലും പക്ഷിയോ കൂട്ടിലടച്ചുകളയാൽ എന്റെ കൺ മുമ്പിൽ, ആ അകഥനീയവ്യഥയുടെ കാഴ്ച വരഞ്ഞുവരുകയായി—ആ തടവുകാരന്റെ കണ്ണുകളിൽ കണ്ടു കഠിനശ്വാശ്വ!

എന്റെ സ്നേഹിതൻ മെന്റമുദ്ര കൈക്കൊണ്ടു. കുറച്ചുനേരം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ, ഞങ്ങളോടു യാത്രപറഞ്ഞുപോവുകയും ചെയ്തു.